

მოუსმინე, როგორ გვესაუბრება ყველაფერი

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

მოუსმინე, როგორ გვესაუბრება ყველაფერი!

დრ. ფარუკ კანგერი

ბათუმი 2023

მოუსმინე, როგორ გვესაუბრება ყველაფერი!

თარგმნა:

მარინე პაპუნძიძე

სარედაქციო კოლეგია:

ზურაბ მიქელაძე

უშანგი ბოლქვაძე

დანიელ ბოლქვაძე

თეოლოგიური რედაქტორი:

ომარ ბოლქვაძე

ფილოლოგიური რედაქტორი:

ნინო დუმბაძე

კომპიუტერული უზრუნველყოფა:

უშანგი ბოლქვაძე

ISBN: 978-9941-8-3490-5

თარგმნილია:

Dr. Faruk KANGER

Herşey Bizimle Ne Güzel Konuşuyor

წიგნი გამოცემულია საქართველოს ახალგაზრდებზე დახმარების
ასოციაციის მიერ, სრულიად საქართველოს მუსლიმთა სამმართველოს
რეკომენდაციით.

გამომცემლობა ერქამი: 2023 - წელი

სარჩევი

ნინასიტყვაობა.....	5
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება დედამიწა	7
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება ატმოსფერო	12
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება წყალი	18
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება მზე.....	22
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება ყურანი	27
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებთან უხილავი ქმნილებები.....	35
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებთან თევზები	41
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებთან ფრინველები.....	47
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებთან ხეები.....	52
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებთან ძაღლები	57
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებთან მინისკვეშა არსებები	63
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება ადამიანი (1).....	68
როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება ადამიანი (2).....	74

თქვენ ხომ გაინტერესებთ, თუ როგორ გაჩნდა სიცოცხლე დედამიწაზე? ვინ შექმნა დედამიწა, მზე, მთვარე და ვარსკვლავები? ვინ უზრუნველყოფს ცოცხალ არსებას ყველაფრით? ამ წიგნში, რომელიც შექმნილია ბავშვებისა და მოზარდებისთვის, თქვენ იპოვით პასუხებს ამ და ბევრ სხვა კითხვაზე. გაეცნობით, უამრავ საინტერესო ინფორმაციას ზეციური სხეულების საიდუმლოებების, დედამიწის ბინადართა და თავად ადამიანის ცხოვრების შესახებ. ვიმედოვნებთ, რომ ის დაგეხმარება, ახლებურად შეხედოთ თქვენს გარშემო არსებულ სამყაროს და გააკეთოთ მრავალი საოცარი აღმოჩენები.

ფარუკ კანგერი

წინასიყვარობა

მილიარდი წლის წინ ყოვლისშემძლე ღმერთმა, უსაზღვრო გალაქტიკებს შორის, შექმნა ერთი სამყარო, სავსე განუმეორებელი და გასაცარი სილამაზით. შემდეგ მან შექმნა ამ სამყაროში ადამიანი, რომელიც მისი ყველაზე საყვარელი ქმნილებაა და მშვენიერი ხელოვნების ნიმუში.

ეს სამყარო იმდენად იდეალურად არის შექმნილი შემოქმედის მიერ, იმდენად კომფორტულად არის მოწყობილი, რომ აქ ადამიანები სრულ სიმშვიდესა და ბედნიერებაში თანაცხოვრობენ. ვუყურებთ ზღვის უკიდევანო სივრცეებს, ჩავისუნთქავთ მცენარეთა სურნელს, მზით დამთბარი მდელოებიდან ვუცქერთ მდინარის მშვიდ დინებას, ვტკბებით ულამაზესი აისითა და დაისით ან ტყის პეიზაჟებით, ჩვენ ვგრძნობთ როგორ ივსება ჩვენი სული სიხარულით. მზე, ჰაერი, წყალი, დედამიწა, ხეები, ყვავილები, ხილი განკუთვნილია ადამიანებისთვის. მთელი ეს სამყარო შეიქმნა ადამიანისთვის, რომელიც ღმერთის ყველაზე საპატიო და მშვენიერი ქმნილებაა. ეს კურთხევა არსებობს იმისთვის, რომ მათი საშუალებით ადამიანმა შეიცნოს შემოქმედი და მის მიმართ მაღლიერების წყალობით ისწრაფოს მისი კმაყოფილების დამსახურებისკენ!

ყოვლისშემძლე ალლაჰი ბრძანებს: „უეჭველად, გაჩენა ცათა და ქვეყნის და მონაცვლეობა ღამისა და დღისა სასწაულებია ბრძენკაცთ, ჭკუასაკითხთათვის. რომელნიც ალლაჰს ახსენებენ ფეხზე მდგომარე, მჯდომარე თუ მწოლიარე, და ფიქრობენ ცათა და ქვეყნის გაჩენაზე, (ამბობენ): „ღმერთო ჩვენო! შენ ეს ამაოდ (ტყუილად) არ გაგიჩენია! დიდება შენდა! დაგვიფარე ჩვენ ცეცხლის სასჯელისგან.“ (ალი იმრანი, 190-191).

ეს ნიშნავს, რომ ამქვეყნად არაფერი არსებობს ისე, უბრალოდ, აზრისა და მნიშვნელობის გარეშე. ყველაფერი, რაც არსებობს, შეიქმნა

კონკრეტული მიზნისთვის. ამიტომ, ჩვენს უფალს სურს, რომ ჩვენ ვიფიქროთ, გავაანალიზოთ, დავინახოთ სამყარო ყოველ სინატიფესა და დეტალში. მას სურს, რომ ჩვენ ვისწავლოთ და გავაკეთოთ დასკვნები, მწვანე საძოვრებზე მობალახე ცხველების, ფირფიტა ფოთლის მზიდავი ჭიანჭველის ან მოსრიალე გველის დანახვისას.

ამ ნაშრომში ყველაფერი, რაც არსებობს, მეტყველების ნიჭს იძენს. ყველა და ყველაფერი თქვენთან საუბარს დაიწყებს! ყოველნი მოგიყვებიან საკუთარ თავზე, უზარმაზარ, გავარვარებულ მზიდან ატმოსფერომდე, რომელიც გარს აკრავს ჩვენს დედამიწას, მაღალი ხეებიდან ფრინველებამდე, რომლებიც ამ ხეების ტოტებში ჭიკჭიკებენ, დედამიწაზე მცხოვრები ჭიებიდან და ხოჭოებიდან, თვალისთვის უხილავ მიკროსკოპულ ცოცხალ არსებებამდე! ისინი გაიმბოვენ ღრმა სიბრძნის შესახებ, რომელიც მათ ცხოვრებაშია და გაგანდობენ მათ საოცარ საიდუმლოებებს!

ამ წიგნთან ერთად თქვენ იმოგზაურებთ სხვა სამყაროებში! თქვენ დატკბებით ბრწყინვალე სურათების ცქერით, სადაც აღბეჭდილია შემოქმედის აღმაფრთოვანებული ხელოვნება და რომელთა ჭრეტაც შეუძლებელია ოდესმე მოგებზრდეთ! ამ წიგნის წაკითხვის შემდეგ, ყველაფერი სრულიად ახლებურად წარსდგება თქვენს წინაშე! თქვენ სულ სხვაგვარი დამოკიდებულება გაგიჩნდებათ მზისა და წყლის მიმართ. მიწა, რომელზედაც თქვენ დადიხართ, ხეები, რომლებიც თქვენს ზემოთ შრილებენ და თავიანთ ჩრდილში გახვევენ, სრულიად განსხვავებულად მოგეჩვენებათ. ცაში მონავარდე ჩიტში, მწერსა და ზღვაში მოლივლივე თევზში, რომელებიც თავიანთი საქმით არიან დაკავებული, თქვენ დაინახავთ ღვთიური სასწაულის გამოვლინებას...

ჩვენ ვთხოვთ ალლაჰს, რომ ეს წიგნი გახდეს შესანიშნავი ზნეობრივი ფასეულობების მოპოვების საფუძველი მათთვის, ვინც დაფიქრდება წიგნის წაკითხვისას. მთავარი, რასაც ვუსურვებდით ყველა ჩვენგანს არის ის, რომ დავიმსახუროთ ალლაჰის წყალობა და მოვიპოვოთ სამოთხეში შესვლის უფლება, რომელიც საოცრებებითა და არნახული სილამაზით არის სავსე.

იანვარი, 2010 წ.

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება დედამიწა...

მე მიწა ვარ, რომელზეც თქვენ ჩვეულებრივად დადიხართ ყოველდღე, რომელზედაც აშენებთ თქვენს სახლებს, აგებთ გზებს. ძველ დროში თქვენი წინაპრები მეძახდნენ „მარჩენალს“, „მასაზრდოებელს“, „დედას.“ იმიტომ, რომ სწორედ მიწაზე იზადება ყოველი სიცოცხლე: მცენარეები, ცხოველები, ადამიანები. ის ყველას აჭმევს და ასმევს, აცმევს, ათბობს თავისი სითბოთი, აძლევს თავშესაფარს,

ჩუქნის სამყაროს სილამაზეს. ჩემს შესახებ ადამიანები ქმნიდნენ სიმღერებს, ანდაზებს და გამონათქვამებს: „კეთილია დედა თავისი შვილებისთვის, ხოლო დედამიწა - ყველა ადამიანისთვის“, „მშობლიური მიწა - ოქროს აკვანია“, „ყველა ადამიანს, კარგსაც და ცუდსაც, დედამიწა მისცემს თავშესაფარს“.

აი ასე, თითოეულ არსებას ვიკრავ გულში სიკეთითა და დედობრივი ალერსით, ვინაიდან, ვარ

დედა ყველა მიწიერი ქმნილების-
თვის.

საუკუნეების განმავლობაში უფალი გააგრძელებს ჩემს შექმნას, ისევე როგორც ის ქმნის თავის სხვა ქმნილებებს. იცით თუ არა, რომ ნიადაგის ფენის ერთი სანტიმეტრის ჩამოყალიბებას დაახლოებით 50 წელი სჭირდება? თქვენ შეიძლება მოგეჩვენოთ, რომ მე, დედამინა, არ ვარ ცოცხალი, მაგრამ მე მილიონობით ცოცხალი არსებით ვარ სავსე, რადგან ნიადაგი მრავალი სახეობის ბაქტერიის და მიკროორგანიზმების საცხოვრებელი ადგილია. სინამდვილეში, ჩემი თითოეული კუბური სანტიმეტრი სავსეა სიცოცხლით! ამ ბაქტერიებისა და მიკროორგანიზმების წყალობით ხდება ჩამოცვენილი

საუკუნეების განმავლობაში უფალი გააგრძელებს ჩემს შექმნას, ისევე როგორც ის ქმნის თავის სხვა ქმნილებებს.

ფოთლების, გამხმარი მცენარეების, ცხოველების ნაშთების გადამუშავება, რომლებიც შემდგომ ნეშომპალად იქცევა. მასზე აღმოცენდებიან და იზრდებიან ახალი მცენარეები, რომლებიც ცხოველებსა და ადამიანებს საკვებით უზრუნველყოფენ.

ღვთიური სასწაულების შესანიშნავი მაგალითებია აღწერილი ყურანში! პირველი სასწაული კი უდავოდ დედამინაა. ყოვლისშემძლე ალაჰი ბრძანებს:

„...შენ ხედავ უსიცოცხლო მიწას. მაგრამ საკმარისია ჩვენ მასზე ზეგარდმოვავლინოთ წყალი, რომ ამოძრავდეს, გაფუჭდეს და აღმოაცენოს ყოველგვარი მშვენიერი მცენარე!“ (სურა ჰაჯი, 5).

ჩემზე, მიწაზე, რომელიც ერთი შეხედვით შეიძლება მშრალად და უსიცოცხლოდ მოგეჩვენოთ, მაღალი ღმერთი ყველა ცოცხალი არსებისთვის ზრდის სხვადასხვა საკვებს, რომელიც სპეციალურად მათთვისაა განკუთვნილი. მაგალითად,

ცხვრები, რომლებიც მდელიზზე ქორფა ბალახით იკვებებიან ან ფრინველების ხმაურიანი გუნდი, რომლებიც დღესასწაულობენ ცირცელის მწიფე მტევნებით ან ტლანქი დათვი, რომელიც პირს ჟოლოთი იტკბარუნებს ან ჟღალ-ბენვიანი ციყვი, რომელიც ნაძვის ხის გორჩს ღრღნის. აგრეთვე, რამდენ სხვადასხვა სასარგებლო და გემრიელ ბოსტნეულსა და ხილს იღებს ადამიანი მიწისგან, საკუთარი თავის გამოკვებისთვის. წარმოიდგინეთ, ერთ დედამიწაზე, რომელიც ყველგან ერთნაირად გვეჩვენება, იზრდება მცენარეთა მილიონობით სახეობა, რომლებითაც იკვებებიან მილიონობით ცოცხალი არსებები. ამავდროულად, არ იზურება არც საკვები მარაგი და არც თავად მიწა! რამდენად საოცარი ღვთიური სასწაულია დედამიწა! „და არ მოიძებნება დედამიწაზე სულიერი, ალლაჰს რომ არ მიეცა მისთვის სარჩო. ალლაჰი უწყის მათ ადგილსამყოფელს და განსასვენებელს. ყოველივე ეს ცხად წიგნშია.“ (სურა ჰუდი, 6).

ჯერ კიდევ უძველესი დროიდან, მე, მიწას, უფრო ზუსტად - თიხას, თქვენი წინაპრები, ჩემი გამწმენდი თვისებების შემჩნევის შემდეგ, იყენებდნენ სხეულის და სახის დაბანისთვის, სარეცხის გარეცხვისთვის. მარილიან ზღვის წყალში კარგად აქაფების უნარის წყალობით, თიხა

განსაკუთრებით მოსწონდათ ზღვისპირა რეგიონების მცხოვრებლებს. გარდა ამისა, მე, დედამიწა, ვშთანთქმავ ყველა ნაგავსა და ნარჩენს, რომელიც ჩემს წიაღში ხვდება. მე ვაგროვებ, გადავამუშავებ და ვწმენდ მათ. უფალს რომ არ მოეცა ჩემთვის ასეთი მშვენიერი უნარი, ნარჩენებით საყოველთაო დაბინძურებისა და მისგან წამოსული სუნის გამო, შეუძლებელი იქნებოდა დედამიწაზე ცხოვრება.

ყველაფერს, რაც ჩემში მოხდება, მიწად ვაქცევ და ჩემს ზედაპირზე ვზრდი მშვენიერ მცენარეებს. ფაქტობრივად, ყველა ცოცხალი არსება - ცხოველები, მცენარეები, ყვავილები და ადამიანებიც კი, წარმოადგენენ დედამიწის სხვადასხვა სახეობებს.

პირველი, რაც ახალგაზრდა მუსლიმმა უნდა ისწავლოს, სამშობლოს მიწის დაცვაა, რათა შეინარჩუნოს თავისი რწმენა, პატივი და ღირსება.

ადამიანი შეიქმნა მუჭა მიწისგან. ადამიანის სხეული შედგება იგივე ქიმიური ელემენტებისგან, რომლებიც დედამიწის შემადგენლობაში შედის: ჟანგბადი, ნახშირბადი, აზოტი, წყალბადი, გოგირდი, ფოსფორი, ქლორი, კალიუმი, მაგნიუმი, ნატრიუმი, კალციუმი, რკინა და ა. შ. ამასთან, ადამიანის ორგანიზმის, ცხოველებისა და მცენარეების ყველა უჯრედი ქიმიური შემადგენლობით ერთმანეთის მსგავსია, ვინაიდან ადამიანი საკვებად იყენებს ბოსტნეულსა და ხილს, რომლებსაც აძლევს დედამიწა, ასევე ცხოველების ხორცს, რომლებიც ჩემს ზედაპირზე მზარდი მცენარეებით იკვებებიან.

ერთი სიტყვით, ადამიანი მიწიდან წარმოიშვა. ადამიანი იზადება დედამიწაზე, იკვებება დედამიწისგან და როდესაც მისი სიცოცხლის ვადა იწურება, ის კვლავ მიწას მიებარება. ადამიანი, რომელიც ამქვეყნად დედის მკლავებში მოვიდა, სიკვდილის შემდეგ, იგი კვლავ დედის - მიწის მკლავებში აღმოჩნდება და თვითონაც მიწად იქცევა.

მილიარდობით ადამიანი და ცხოველი, რომლებიც დროის განმავლობაში, ამ სამყაროს ევლინებოდნენ, დაწყებული პირველი ადამიანით და პირველი შუამავლით - ადამით (ა.კ.მ.) მიწად იქცნენ, რომელიც თქვენს ფეხქვეშაა. დღეს თქვენ ჩემს ზედაპირზე დადიხართ. დადგება დღე, როდესაც თქვენი სულები დატოვებენ თქვენს სხეულებს და მათ მიწას მიაბარებენ, მაგრამ სულები იცხოვრებენ სამუდამოდ. მე შევინახავ თქვენს სხეულებს და მიწიერი ცხოვრების შემდეგ, გარდავიქცევი თქვენს მეორე საცხოვრებლად. მე ჩემს მკლავებში სათუთად გამყო-

ფებთ, სანამ ანგელოზი ისრა-
ფილი (მშვიდობა მასზე) არ ჩა-
ბერავს თავის საყვირში და არ
გვაცნობებს განკითხვის დღის
დანყების შესახებ. თქვენ აღდგე-
ბით და ამოხვალთ მიწიდან და ეს
იქნება მარადიული სიცოცხლის
დასაწყისი.

და აი ასეთ რჩევას იძლეოდა
რუმი: „იყავით დედამიწასავით
თავმდაბლები!“ ხვდებოდა რა მი-
წის ჭეშმარიტ ღირებულებას, ის
ამბობდა: „ყველა არსება დადის
დედამიწაზე და იკვებება მისგან.
თავის ნარჩენებს და მოკვდავ
სხეულს ტოვებს დედამიწაზე.
მიუხედავად იმისა, რომ დედამი-
წა ყოველთვის ფეხქვეშ გვიდგას
და მას ყოველგვარად ვანაგვი-
ნებთ, ის დაუღალავად, განაგრ-
ძობს თავის საქმეს ისე, რომ არ
აქცევს არაფერს ყურადღებას“.

თქვენ, რა თქმა უნდა, გსურთ
გახდეთ ალლაჰის ღირსეული
მსახურები, ამიტომ ყოველ დღე,
ჩემს ზედაპირზე, თქვენი გზის
გავლისას, დამაკვირდით და
ისწავლეთ. როგორც, სურნელო-
ვანი დამატყვევებელი არომატის
მქონე ყვავილები, თქვენი სულე-
ბიც უნდა გამოირჩეოდნენ სინა-
ტიფითა და მონინებით, ხოლო
თქვენმა შესანიშნავმა ზნეობამ
ხალხს სიხარული და სიმშვიდე
უნდა მოუტანოს. ჩემთვის დიდი
პატივია ის, რომ ჩემს ზედაპირზე
დადიან ადამიანები, რომლებსაც

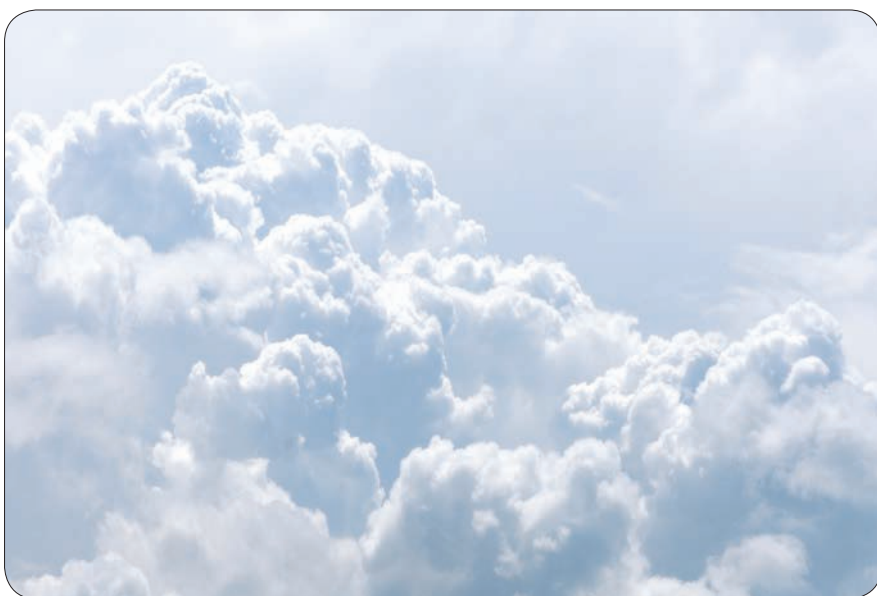

უყვართ ალლაჰი და მისი შუამა-
ვალი (ს.ა.ს).

ასევე, არ უნდა დაგვავიწყდეს,
რომ სამშობლო - ეს არის თქვენი
მშობლიური მიწა. მიწის ამ ნაკ-
ვეთზე ინახება ხალხის რწმენა,
პატივი, ღირსება და ზნეობრივი
ღირებულებები. ამიტომ სამშო-
ბლოს მიწა წმინდაა. პირველი,
რაც ახალგაზრდა მუსლიმმა
უნდა ისწავლოს, სამშობლოს მი-
წის დაცვაა, რათა შეინარჩუნოს
თავისი რწმენა, პატივი და ღირ-
სება.

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება აზმოსფერო ...

მე ვარ დედამიწის საჰაერო გარსი, როგორც მიწოდებენ, - მე ვარ „ატმოსფერო“ (ბერძნულიდან «ატმოს» - ორთქლი და «სპჰაირა» - სფერო). მე გადასაფარებელივით ვეხვევი დედამიწას და ვუნარჩუნებ მას მზის სითბოს. მე აუცილებელი ვარ ყველა ცოცხალი ორგანიზმისთვის: ცხოველებისთვის და ადა-

მიანებისთვის - რათა ისუნთქონ, ხოლო მცენარეებისთვის - რათა იკვებონ. გარდა ამისა, მე დედამიწას ვიცავ მზის მავნე ულტრაიისფერი სხივებისგან.

იცით თუ არა, რომ უდაბნოს გაგარვარებულ ჰაერში, ტყეების და ზღვის სუფთა ჰაერსა და ბინის შიგნითაც კი, ჰაერის შემად-

გენლობაში, უცვლელად იქნება 21% ჟანგბადი, 78% აზოტი და 1% სხვა აირები? და ეს არის შემოქმედის მრავალთაგან ერთ-ერთი შესანიშნავი საჩუქარი თავისი მსახურებისთვის, რომლებიც წარმოადგენენ სტუმრებს ამ დედამიწაზე, რათა მათ თავი კომფორტულად და უსაფრთხოდ იგრძნონ.

ჩემში წარმოქმნილი თბილი ქარები აგროვებენ ზედაპირებიდან აორთქლებულ წყლის ნვეთებს, რომლებიც მაღლა მიიწევენ და ღრუბლებად იქცევიან. ამ ღრუბლებიდან წამოსული გაზაფხულის თბილი წვიმა აცოცხლებს და ამწვანებს გარემოს, ხოლო შემოდგომის ცივი წვიმისგან ყველაფერი ყვითლდება და კვდება. გაზაფხულსა და შემოდგომაზე ზეციდან წყალი ჩამოედინება დედამიწაზე. მაგრამ ზოგი წყალი „ცოცხალია“, ხოლო ზოგი კი - „მკვდარი“. ეს არის სასწაული, რომელიც ხდება ატმოსფეროში და გადმოედინება ზეციდან ღვთის მოწყალებით და განგებით.

მე ვავსებ იალქნებს ჰაერით და ვახდენ ხომალდების ზღვაში გადაადგილებას. მე ვატრიალებ ქარის ნისქვილებსა და ელექტროსადგურების ფრთებს. მე ვაფრქვევ ულამაზესი ყვავილების სურნელს, მთელ არემარეზე. მე ვაკავებ ჩიტებს ფრენისას.

როდესაც ჰაერი გარს ევლება ფრინველის ფრთის წინა კიდე და ფრთის ზედა გამოზნექილ ზედაპირს, მის ქვემოთ წარმოიქმნება დაქვეითებული ნნევის არე. ფრინველის ფრთის ზემოთ და ქვემოთ წარმოქმნილი ნნევის სხვაობის წყალობით იქმნება მისი ფრთის ამწევი ძალა. «**ნუთუ მათ არ უნახავთ ჩიტები მათ ზემოთ როგორ შლიან და კეცავენ ფრთებს? არაფერს აკავენ მათ, გარდა მოწყალისა. შეეჭველად, იგი ყოვლისმჭვრეტელია.**» (სურამულქი, 19).

ფრინველის ფრენის სიმაღლე დამოკიდებულია მის ზომაზე, აგებულების თავისებურებებზე, ფრთების ფორმასა და მის ადგილსამყოფელზე. მაგალითად, ბელურას აგებულების თავისებურებები არ აძლევს მას დიდ სიმაღლეზე აფრენის საშუალებას და პირიქით, არწივები შექმნილნი არიან ისე, რომ იფრინონ მაღალი მთის მწვერვალებზე. ყოვლისშემძლე ალლაჰმა შექმნა ისინი გარკვეულ სიმაღლეზე საცხოვრებლად, ხოლო ჰაერის გარემო გახდა მათთვის კომფორტული და ბუნებრივი. როგორ საოცარ სასწაულს წარმოადგენს ეს ღვთიური შემოქმედება!

მე ასევე ვხსნი ჩემში საიმედო საჰაერო გზებს თვითმფრინავებისთვის. სიმაღლესთან ერთად ჰაერის სიმკვრივე იკლებს და

„ტროპოსფეროს“ ზედა ფენებში, ანუ 8-10 ათასი მეტრის სიმაღლეზე, ის 2,5-ჯერ ნაკლებია, ვიდრე დედამიწის ზედაპირზე. ამიტომ, ამ სიმაღლეზე მფრინავ საჰაერო ხომალდებს გაცილებით ნაკლები ჰაერის წინააღობის გადალახვა უწევთ, რაც იძლევა ფრენის სიჩქარის ზრდას, ხახუნის ძალის ზემოქმედებისაგან კორპუსის გახურების თავიდან აცილებას და საწვავის ხარჯის შემცირების საშუალებას.

თანამედროვე თვითმფრინავებში, 11-12 ათასი მეტრის სიმაღლეზე ფრენის დროს, სალონში წნევა ეკვივალენტურია ზღვის დონიდან 1800-2400 მ სიმაღლეზე ატმოსფერული წნევისა. ატმოსფერული წნევის შემცირებისას, თვითმფრინავის სალონში, ჟან-

და უდაბნოს გავარვარებულ ჰაერში, ტყეების და ზღვის სუფთა ჰაერში და ბინის შიგნით ჰაერიც კი, უცვლელად შეიცავს 21% ჟანგბადს, 78% აზოტს და 1% სხვა აირებს.

გზადის შემცველობა იკლებს. მათ, ვინც თვითმფრინავით მოგზაურობენ, კარგად იციან, რომ სალონის ჰერმეტიზაციის დარღვევის შემთხვევაში, მგზავრების სავარძლების ზემოთ განთავსებული პანელიდან, ავტომატურად ხდება ჟანგბადის ნიღბების გამოსროლა.

მნიშვნელოვან სიმაღლეზე სპეციალური ჟანგბადის სასუნთქი აპარატების გარეშე გაჩერებისას, 4000 მეტრის სიმაღლეზე, ადამიანი განიცდის ჟანგბადის უკმარისობას (ჰიპოქსიას), რაც გამოიხატება გახშირებულ სუნთქვაში, ხუთვის შეგრძნებაში, ტკივილში და გულმკერდის შეკუმშვის შეგრძნებაში. 6000 მეტრ სიმაღლეზე, ეს შეგრძნებები მრავალჯერადად ძლიერდება და შესაძლოა ფატალურადაც დასრულდეს. დააკვირდით, როგორ მიუთითებს ყურანი, რომელიც 1400 წლის წინ იქნა ჩვენთვის ბოძებული, ჯერ კიდევ მაშინ, როცა არც თვითმფრინავები იყო და არც ელემენტარული ავტო-

სატრანსპორტო საშუალებები, ამ ჭეშმარიტებაზე: „და ვის ჭეშმარიტ გზაზე დადგენას იწებებს ალლაჰი, გახსნის იმის გულს ისლამისთვის. და ვის გზააბნევაში დატოვებასაც იწებებს, შეუკუმშავს იმას გულს, და შეუწუხებს ისე, თითქოს ცაში ადიოდეს. და ასე მიაგებს ალლაჰი სასჯელს, რომელთაც არ სწამთ.“ (სურა ენ-ლამი, 125).

სწორედ ეს არის ყურანის სასწაული...

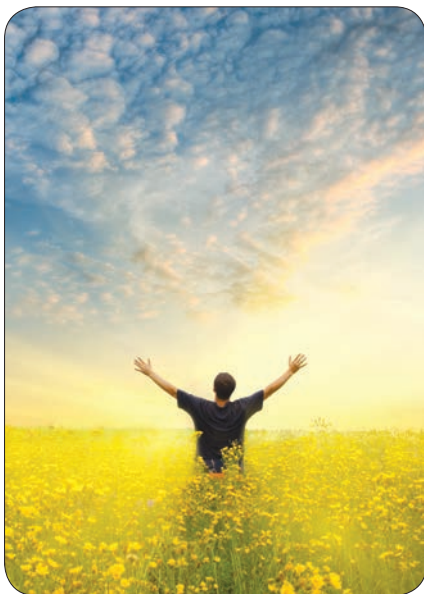
ბრძანებით „იკითხე!“, უფალს სურს, რომ თქვენ იფიქროთ მის სიდიადესა და ყოვლისშემძლეობაზე.

უფალმა შემქმნა მე- ატმოსფერო, მხოლოდ ჩვენი პლანეტის ირგვლივ და არცერთ სხვა პლანეტას არ გააჩნია ამგვარი საჰაერო გარსი. ჩემს შესაკავებლად, მხოლოდ დედამიწის მიზიდულობის ძალა საკმარისი თუ არ იქნებოდა მე მოვწყდებოდი დედამიწას და გავიფანტებოდი უსაზღვრო კოსმოსურ სივრცეში. მაგრამ უზენაესი ღმერთი თავისი უსაზღვრო ძალით უნარჩუნებს დედამიწას ჰაეროვან გარსს.

ჩემში ბევრი სასწაული არსებობს, რომელიც გაკვირვებას და აღტაცებას იწვევს მათში, ვინც ხედავს ამ სასწაულებს და ფიქრობს მათზე. თქვენ იცით, რომ

დედამიწის გარშემოწერილობა 40 000 კმ-ს შეადგენს და 24 საათში დედამიწა თავის ღერძის გარშემო სრულ წრეს აკეთებს, ამგვარად დღე და ღამე ცვლიან ერთმანეთს. 40 000 კმ-ს 24 საათზე გაყოფით, მივიღებთ იმას, რომ ჩვენი პლანეტა ბრუნავს 1666,7 კმ/სთ სიჩქარით, ანუ სამგზავრო თვითმფრინავის სიჩქარეზე 2-ჯერ მეტი სიჩქარით! თქვენი მდგომარეობა, არსობრივად, მსგავსია ჭიანჭველების მდგომარეობასთან, რომლებიც აცოცდნენ ვენტილატორის ფრთაზე. წარმოიდგინეთ, რა მოხდება, თუ ვენტილატორი დაიწყებს ბრუნვას თვითმფრინავის სიჩქარეზე ორჯერ მეტი სიჩქარით? რა თქმა უნდა, ჭიანჭველებს წამში გააქროლებს ასეთი სიჩქარე!

მაგრამ მაშინ როგორ დადიხართ ასე მშვიდად ამ უსწრაფესად მბრუნავ პლანეტაზე, როგორ ურთიერთობთ, როგორ აკეთებთ თქვენს ყოველდღიურ საქმეს და რატომ არ მიგაქროლებთ ეს სიჩქარე უსასრულობაში? გიფიქრიათ ამაზე? ეს აიხსნება იმით, რომ მე დედამიწასთან ერთად ვბრუნავ, როგორც ერთი მთლიანობა, თქვენს ზემოთ გამჭვირვალე გუმბათით ვქმნით და გიცავთ თქვენ. სწორედ ამიტომ არ მიგაქროლებთ თქვენ სიჩქარე ისე, როგორც ჭიანჭველებს ვენტილატორის ფრთებიდან.

ყველა ადამიანი, ათეისტები და გზააბნეულებიც კი, ვერ აცნობიერებენ, ისე სწამთ უზენაესი ალლაჰის ნების. დილით სახლიდან გამოსვლისას, არცერ-

თი მათგანი არ ფიქრობს იმაზე თუ: „რა მოხდება, თუ დღეს ჟანგბადი შემცირდება ან საერთოდ გაქრება?“, შემინებულს არავის თან არ დააქვს ჟანგბადის ბალონი. ათეისტებსაც კი ქვეცნობიერად სწამთ ღმერთის არსებობის და მისი შესანიშნავი თვისებების. მაგრამ, სიჯიუტისა და უმეცრების გამო მათი გულები დაფარულია დაუდევრობის აპკით, ისინი ვერ ხედავენ ამ ჭეშმარიტებას.

ამიტომ, ალლაჰს (ჯ.ჯ.) სურს, რომ თქვენი აზროვნება იყოს ღრმა, ხოლო აღქმა მგრძნობიარე. ის თავის საყვარელ მსახურებს შემდეგნაირად ახასიათებს: „...და ფიქრობენ ისინი ცისა და დედამიწის შექმნაზე“ (სურა ალი იმრან, 191).

სინამდვილეში, ჩემი (ატმოსფეროს) ყოველი მდგომარეობა წარმოადგენს თქვენთვის საოცარ ფაქტს, საიდანაც შეგიძლიათ გაკვეთილი და შთაგონება მიიღოთ. მაგალითად, მზის სხივი მზიდან დედამიწამდე უზარმაზარ მანძილს 150 მილიონ კმ-ს გადის 300 000 კმ/წმ სიჩქარით და დედამიწის ზედაპირს დაახლოებით 8 წუთში აღწევს. მზის სხივები მოემართებიან დედამიწის ზედაპირისკენ სრულ უკუენეთში. ოდესმე გიფიქრიათ: „რატომ არის ჩაფლული კოსმოსი სიბნელეში, მაშინ, როდესაც იქ მზე არის?“ პასუხი მარტივია:

კოსმოსი შავი უფსკრულივითაა, მაშინაც კი, თუ მზე ანათებს, ისე გამოიყურება, როგორც უჰაერო სივრცე. მაშინ კი, როდესაც მზის სხივი შემოდის დედამიწის ატმოსფეროში, ის აირეკლება ჰაერის მოლეკულებით, როგორც მილიარდობით პატარა სარკით. ეს შეიძლება ნათურის ანთებას შევადაროთ. სხივები კოსმოსიდან, თითქოს სადენის საშუალებით მოდიან და ატმოსფეროში შემოსვლის მომენტში, თითქოს და ღვთიური ღილაკი ირთება და სამყარო ივსება სინათლით.

მთვარე, რომელიც უნათებს გზას ღამის მგზავრებს, სინამდვილეში ასევე ჩაძირულია სიბნელეში, მაგრამ სინათლეს მას მზე აძლევს. როდესაც მზე ჰორიზონტს სცილდება, მისი სხივები, რომლებიც მთვარიდან აირეკლება, არღვევენ სიბნელეს და აღწევენ ატმოსფერომდე და გარდაიქმნებიან მშვენიერ მთვარის ნათებად, რომლის ცქერითაც შეუძლებელია რომ დაიღალო.

მე, ატმოსფერო, ვასრულებ შემოქმედის მიერ ჩემზე დაკისრებულ მოვალეობებს, გემსახურებით თქვენ და უზრუნველყოფ რომ თქვენ შეძლოთ სუნთქვა. თქვენ კი, ჩემი შესწავლისას, გამოიტანეთ დასკვნები, დაეხმარეთ ღარიბებს და გაჭირვებულ ადამიანებს და იქეცით მათთვის მაცოცხლებელ სიოდ.

მე შემომაქვს სინათლე თქვენს სამყაროში დღისით და ღამით. თქვენ კი, თქვენი შესანიშნავი ზნეობით, ცოდნით, იქეცით სინათლის სხივად თქვენი რელიგიისთვის, სამშობლოსთვის და ხალხისთვის.

ღრუბლების მეშვეობით მე მომაქვს სუფთა, გამჭვირვალე, მაცოცხლებელი და გემრიელი წვიმის წყალი, რომელსაც თქვენ სვამთ და იყენებთ თქვენი საჭიროებებისთვის. და თქვენ, ჩემს მსგავსად, თქვენი ქმედებით, სიტყვით და გულით ყოველთვის გაეცით სიკეთე.

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება წყალი ...

მე - წყლის პატარა წვეთი ვარ. პირველი ადამიანის და შუამავალი ადამის (მშვიდობა იყოს მასზე) შექმნის დროიდან, იმდენი თავგადასავალი გამოვიარე, რომ თუ მათ აღწერას დაიწყებთ, მაშინ წიგნის მრავალი ტომი არ იქნება საკმარისი. ამ ათიათასობით წლის განმავლობაში, ჩემმა მოგზაურობამ მიმიყვანა უზარმაზარ მარილიან ოკეანემდე და ათასობით კილომეტრზე გადაჭიმულ მდინარეებამდე.

მოვხვედრილვარ ადამიანის სხეულში, რომელიც წყურვი-

ლს იკმაყოფილებს, შემდეგ კი სახეზე ოფლის წვეთად გამოვსულვარ. მზემ მილიონჯერ ორთქლად მაქცია, მე ავდიოდი ცაში და შემდეგ ისევ წვიმის წვეთებად ვიღვრებოდი დედამიწაზე.

უზენაესმა ალლაჰმა შემქმნა მე, რათა ვემსახურო ყველა მის ქმნილებას. წყალი დედამიწაზე სიცოცხლის წყაროს წარმოადგენს - მის გარეშე ცოცხალი ორგანიზმის ვერცერთი უჯრედი ვერ იარსებებს და ეს ნიშნავს, რომ თავად ორგანიზმიც ვერ იარსებებს წყლის გარეშე. ადა-

მიანის სხეული 65-80% წყლისგან შედგება. როგორ ფიქრობთ, რამდენ ხანს შეუძლია მას საკვების გარეშე არსებობა და რამდენ ხანს უწყლოდ?

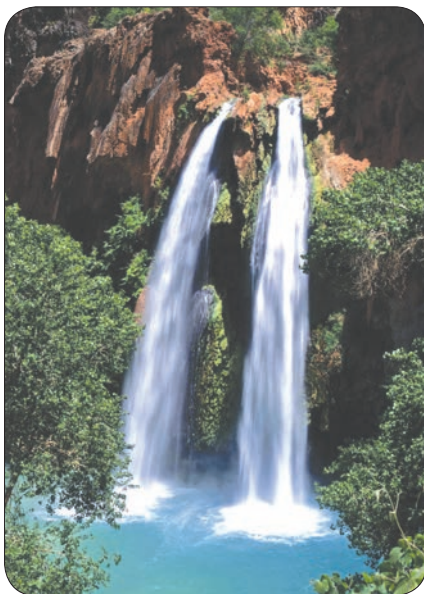
წყალი წარმოადგენს საარსებო გარემოს სხვადასხვა ცოცხალი ორგანიზმებისათვის - უმარტივესი ინფუზორიებიდან, უზარმაზარ ვეშაპებამდე. წყლის წყალობით ხდება თესლის აფუვება და აღმოცენება, ნიადაგიდან მცენარეებში სასარგებლო ნივთიერებების გადატანა, რის წყალობითაც ისინი ვითარდებიან, იზრდებიან და აძლევენ ადამიანებს და ცხოველებს სხვადასხვა სასარგებლო ნაყოფს. „[თაყვანი ეცით ღმერთსა თქვენსა], ...**ზეციდან წვიმა გარდმოვლინა და ამ წვიმით ნაირ-ნაირი ნაყოფი სარჩოდ აღმოგიცენათ.**“ (სურა ბაკარა, 22).

შემოქმედმა წყალში იმდენი შესანიშნავი თვისება ჩადო, რომ ის ამქვეყნიური ცხოვრებისთვის მნიშვნელოვან ნივთიერებად აქცია.

სასკოლო პროგრამიდან ჩვენ ვიცით, რომ წყლის მოლეკულა (H_2O) შედგება ორი ელემენტისაგან - წყალბადისა და ჟანგბადისგან. დაფიქრდით წყლის შექმნის ღვთაებრივ სასწაულზე! წყალბადი და ჟანგბადი რომ შეერთებულიყვნენ, რაიმე სხვა ხერხით ან სხვა შეფარდებით, არც წყალი და არც სიცოცხლე

არ იარსებებდა დედამიწაზე. თუ წყლის მოლეკულას მივუერთებთ ჟანგბადის კიდევ 1 ატომს, მაშინ წარმოიქმნება წყალბადის ზეჟანგი (H_2C_2), ადამიანისთვის საშიში კონცენტრირებული ხსნარები, რადგან მათ შეუძლიათ გამოიწვიონ კანისა და ღორწოვანი გარსის დამწვრობა. ჟანგბადის და წყალბადის აიროვანი ნარევი წარმოქმნის მგრგვინავ აირს. თუ მას ცეცხლს წაუუკიდებთ, მოხდება ძლიერი აფეთქება, რადგან წყალბადი დაიწვება ჟანგბადში, მაგრამ ყოვლისშემძლე ღმერთმა დააკავშირა ეს ორი, საპირისპირო თვისებების მქონე ელემენტი იმგვარად, რომ გვიბოძა წყალი და გახადა იგი გრილი და გემრიელი. ოდესმე თუ დაფიქრებულხართ, რამდენ წყალობას

გაძლევთ უფალი ღმერთი წყლის საშუალებით?

წყალი, რომელიც მიედინება ჩქარი მდინარის მორევში, ეჯახება ქვებს და ამგვარად ათასობით ბრჭყვიალა ნაპერწკლებად იფანტება, ყოველთვის წარმოადგენდა პოეტების შთაგონების წყაროს. ერთმა პოეტმა თქვა: „მე - წყალი, ჩემს დინებაში ვახერხებ ქვიდან ქვაზე დარტყმების დაძლევას, რათა მოვალწიო შენი ფეხების ნეტარ მტვერს“. მან ამგვარად გამოხატა თავისი სიყვარული ალლაჰის მოციქულისადმი (მშვიდობა და კურთხევა იყოს მასზე). მდინარის მშფოთვარე დინებაში პოეტმა დაინახა მისი მისწრაფება მიეღწია ჩვენს წინასწარმეტყველთან და ნაზად მიკრობოდა მის კურთხეულ ფეხებს. თქვენ თუ გიყვართ წი-

ნასწარმეტყველი? გასურთ მასთან შეხვედრა? მე დამილიარდობით სხვა არსება მას ვიცნობთ, გვიყვარს და გვენატრება!

თქვენც, მდინარის დინებაზე დაკვირვებით, როგორც იმ პოეტმა, შეეცადეთ იგრძნოთ მის მქუხარე, ან პირიქით, მშვიდი მოძრაობა და დაუცხრომელი სურვილით მოხვდეთ შუამავლის სამშობლოში (მშვიდობა იყოს მასზე).

მე მინდა მოგიყვებოთ თქვენ წვიმის შესახებ, რომელიც მაღალი ღმერთის ერთ-ერთ სასწაულს წარმოადგენს. მზის სხივების ქვეშ, ყველა ზედაპირიდან, სადაც კი წყალია, ხდება წყლის აორთქლების პროცესი - გუბებიდან, მდინარეებიდან, ტბებიდან, ზღვებიდან, ოკეანეებიდან და ა. შ. რუმი ასე გვიყვება წყლის შესახებ: „წყალი ყველას ასაზრდოებს, მაგრამ როცა კარგავს სინმინდეს და გამჭვირვალობას, ისევე, როგორც ჩვენ, კარგავს სიმშვიდესაც. ის შემოქმედს თავისი ხმაურით, დახმარების სათხოვნელად ეძახის: ოჰ, ყოვლისშემძლე ალლაჰო! ყველაფერი, რაც შენ მიბოძე, მე დავარიგე და გავეცი იმგვარად, რომ თვითონ განვიცდი საჭიროებას ახლა“. მისი ოხვრისა და გოდების გამგონი, ყოვლისშემძლე ალლაჰი ბრძანებს: „დაე, მზემ აქციოს იგი ორთქლად და აიყვანოს ცაში, ხოლო შენ ღრუბელო, გადაიყვანე ამ ბინძური ადგილიდან სუფ-

თა ადგილას...” ღმერთს ორთქლის სახით მიჰყავს ის ზეცაში, სხვადასხვა გზების მეშვეობით წმენდს მას და წვიმის სახით უკან აბრუნებს, რომელსაც თან მოაქვს განწმენდა, სიკეთე და სიუხვე. შემომხედე და განიწმინდე ბოროტი აზრებისა და თვისებებისგან. გახდი, წვიმის მსგავსი, წყალობა ყველაფრისთვის!

გიფიქრიათ ოდესმე, რატომ ანელევენ წვიმის წვეთები სვლას მიწასთან მიახლოებისთანავე? რატომ არ მოდის წვიმა მიწაზე უწყვეტი ნაკადით, თითოეული წვეთი რატომ ეცემა მიწას ცალ-ცალკე? რატომ არ აზიანებს წვიმის წვეთები ადამიანებს და დედამიწის სხვა მაცხოვრებლებს? მიზიდულობის ძალის ზემოქმედებით წვიმის წვეთები ხომ დიდი სიჩქარით უნდა ეცემოდეს დედამიწას ათასი მეტრის სიმაღლიდან და გზად ტყვიის მსგავსად უნდა ხერხეტდნენ ყველაფერს. ვინ აგზავნის წვიმის წვეთებს ასეთი გულმონყალებით? ვინ ავლენს ასეთ სიკეთეს და მზრუნველობას ადამიანებისა და სხვა ცოცხალი არსებების მიმართ? როგორც თქვენ, მეც მაქვს ცხოვრებაში სასიხარულო და სევდიანი მომენტები. ყველაზე მეტად ის მწყინს, როცა მე მიყენებენ მათრობელა სასმელების დასამზადებლად, რომელიც წარმოადგენს გარყვნილებას და აკრძალულია ყოვლისშემძლე

აღლაჰის მიერ. თუმცა არსებობს ჩემთვის უმაღლესი ნეტარებისა და ბედნიერების მომენტებიც: როცა მე, აღლაჰის ნებით, გადავიქცევი შესანიშნავი წყაროს - ზემ-ზემის წყლის წვეთად, რომელიც შუა უდაბნოში ფეთქავს და მრავალი საუკუნის განმავლობაში არ გაშრება. რომლის მეშვეობითაც მწყურვალ მოიკლავს წყურვილს, მშვიერი - დანაყრდება, ავადმყოფი - განიკურნება. დაფიქრდით აღლაჰის ისეთ წყალობაზე, როგორიცაა წყალი! მე თქვენთან პატარა სათხოვარი მაქვს: როდესაც წყალს სვამთ, წყლის დაღევა დაიწყეთ სიტყვებით: „ბისმილლაჰ“ და დაასრულეთ სიტყვებით: „ელჰამდულილლაჰ!“

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება მზე...

მე ვარ მზე, რომელიც გაძლევთ თქვენ სინათლეს და სითბოს. მე დედამიწასთან ყველაზე ახლო მდებარე ვარსკვლავი ვარ. ჩემი დიამეტრი 109-ჯერ აღემატება დედამიწის დიამეტრს და შეადგენს 1 392 000 კმ-ს, ხოლო მოცულობა 1 301 000-ჯერ აღემატება დედამიწის მოცულობას. საშუალო მანძილი დედამიწიდან მზემდე არის 150 მილიონი კმ. ეს მანძილი უზარმაზარია, ამიტომაც მხედვეთ ცაში პატარა დისკის სახით.

ამ შეფარდებების გასაგებად, წარმოიდგინეთ, თითქოს დედამიწა ბერძნული კაკლის ნაყოფის მსგავსია, ამ შემთხვევაში, მე მასთან შედარებით, ვიქნები უზარმაზარი 5 ან 6 მეტრის დიამეტრის მქონე სფერო - ეს დაახლოებით სახლის ორი სართულის სიმაღლეს უდრის! ხოლო ჩვენ შორის მანძილი ამ მაშტაბში 600 მეტრის ტოლი იქნება!

მე ვარ გიგანტური ცეცხლოვანი სფერო. ჩემი ბირთვის ტემ-

პერატურაა 13 500 000°C. თუ წყლის დუღილის ტემპერატურა დაახლოებით 100°C, მაშინ ჩემი ბირთვის დუღილის ტემპერატურა 135 ათასჯერ აღემატება მას. როდესაც მე მიწის ზემოთ ვმალდები, ჩემი სინათლე ღამის სიბნელეს ფანტავს. მე სითბო მომაქვს ადამიანებისთვის, ცხოველებისთვის და ყოველივე ცოცხალი არსებისთვის, რაც კი შექმნილა. მზის სითბოს და სინათლის გარეშე, არ მინიფდება მარცვალთა თევთავეში, არ გაიზრდება ბოსტნეული და არ დამნიფდება ხილი.

დედამიწა ჩემთან უფრო ახლოს რომ მდებარეობდეს, ის გადაიქცეოდა გადამწვარ გამომშრალ უდაბნოდ, ხოლო ცოტა შორს რომ ყოფილიყო, ყინულით დაიფარებოდა, მაგრამ დედამიწა ჩემგან მკაცრად განსაზღვრულ მანძილზე მდებარეობს - არც ახლოს და არც შორს და ეს არის დიდი და ბრძენი შემოქმედის დადგენილება. „განა ვერ ხედავ, რომ ალლაჰი ზრდის დღეს ღამის ხარჯზე და ზრდის ღამეს დღის ხარჯზე, და ჰმორჩილებენ მზე და მთვარე, ყველა დაცურავს დადგენილ დრომდე და რომ ალლაჰი უწყის, რასაც სჩადიხართ?“ (სურა ლუჟმანი, 29).

ვარსკვლავები, ისევე როგორც ადამიანები, იზადებიან, არსებობენ და კვდებიან. კოსმოსს ხშირად „უჰაერო სივრცეს“ უწოდებენ და თვლიან, რომ ის ცარიელია. თუმ-

ცა, სინამდვილეში, ვარსკვლავთშორის სივრცეში გადაადგილებიან კოსმოსური მტვრისა და გაზის (ძირითადად წყალბადის) უზარმაზარი მასები, რომლებიც გროვდებიან ღრუბლებში, რომელთა ზომა ასობით სინათლის წელს აღწევს. მეცნიერები თვლიან, რომ ღრუბლის ნაწილებს შეუძლიათ შეკუმშვა, გრავიტაციული ძალების ზემოქმედების ქვეშ, რის შედეგადაც ღრუბლის შემადგენელი ნივთიერება მკვრივდება, იკლებს ზომაში და ამავედროულად ცხელდება. ნივთიერების შიგნით ინყება ბირთვული რეაქციები და იზადება ახალი ვარსკვლავი. შესაძლოა, უზენაესი შემოქმედის ნებით, 5 მილიარდი წლის წინათ, სწორედ ასე მოხდა ვარსკვლავის დაბადება, სახელად მზე.

„განა ვერ ხედავ, რომ ალლაჰი ზრდის დღეს ღამის ხარჯზე და ზრდის ღამეს დღის ხარჯზე, და ჰმორჩილებენ მზე და მთვარე, ყველა დაცურავს დადგენილ დრომდე...“ (სურა ლუყმანი, 29).

როდესაც ღამის ცას უცქერთ, თქვენ გიზიდავთ მილიარდობით კაშკაშა ვარსკვლავის საოცარი სურათები, რომლებიც გაფანტულნი არიან, როგორც ბრჭყვიალა ბრილიანტები, ცის ხავერდზე. ქვევიდან გეჩვენებათ, რომ ყველა ვარსკვლავი ერთი და იგივე ზომისაა, მაგრამ მათ შორის არსებობენ „ჯუჯები“, რომელთა მასა შეადგენს არა უმეტესად მზის მასის ნახევარს და არსებობენ სუპერგიგანტები, როგორიცაა ვარსკვლავი ბეთელგეიზე, ორიონის თანავარსკვლავედიდან, რომელიც მზეს 1000-ჯერ აღემატება. მზეს რომ ისეთივე ზომა ჰქონდეს, ის შთანთქავდა მზის სისტემის ყველა პლანეტას იუპიტერამდე.

ვარსკვლავები გროვდებიან და ქმნიან გალაქტიკებს. მე, მზე

- ირმის ნახტომის გალაქტიკაში მდებარე 200 მილიარდი ვარსკვლავიდან წარმოადგენ მხოლოდ ერთს, ისევე როგორც ქვიშის ნამცეცი უკიდვგანო ოკეანის ფსკერზე. უზენაესმა შემოქმედმა შექმნა ჩვენი გალაქტიკის სადარი გალაქტიკების უსასრულო სიმრავლე.

ანუ ჩემი უზარმაზარი ზომები სამყაროს მასშტაბში არ შეიძლება შევადაროთ, თუნდაც მტერის უმნიშვნელო ნაწილაკთან!

ამრიგად, უფალი მოუწოდებს ადამიანებს, დაფიქრდნენ მისი შემოქმედების საოცარ ხელოვნებასა და ძალაზე: „და იგია, რომელმაც დაამყარა თქვენთვის ვარსკვლავები, რათა გზა გაიკვლიოთ იმით ხმელეთისა და ზღვის ბნელეთში. ასე დაწვრილებით განვმარტეთ აიათები ხალხისთვის, რომელთაც შემეცნების უნარი აქვთ.“ (სურა ენლამი, 97).

არ ვიცი თქვენ რამდენი წლის ხართ, მაგრამ ჩემი ასაკი დაახლოებით 5 მილიარდი წელია, რაც ნიშნავს, რომ მე ჩემი ცხოვრების დაახლოებით ნახევარი

გავიარე. 5 მილიარდი წელია მე ვასხივებ სინათლესა და სითბოს, ასე მიბრძანა მე ჩემმა შემოქმედმა.

როდესაც თქვენ ცას შეჰყურებთ, თქვენ გეჩვენებათ, რომ მე ვიმყოფები ერთ ადგილზე, მაგრამ მე 250 კმ/წმ სიჩქარით ვმოგზაურობ დედამიწასთან და სხვა პლანეტებთან ერთად, უკიდვანო კოსმოსურ სივრცის ცივ სიბნელეში. **„და მზე დაცურავს თავის სამოძრაო გზაზე. სწორედ ესაა ძლევამოსილის, ბრძენის განცე-
ბა!“** (სურა იასინი, 38).

მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ მილიონობით წლის განმავლობაში ვასრულებთ ჩვენს მოძრაობას, ჩვენი გზები არცერთ ადგილზე არ გადაკვეთილა ორჯერ. ჩვენი გალაქტიკის ამ საოცარი მოგზაურობის დროს, თქვენ, პლანეტა დედამიწასთან ერთად, მხოლოდ ერთ დღეში ლახავთ 2 000 000 კმ. მანძილს ჩემს, მზის გარშემო, მაგრამ ამას ვერ ამჩნევთ. ამას დაამატეთ დედამიწის ბრუნვა საკუთარი ღერძის გარშემო 1 666 კმ/სთ სიჩქარით და დაფიქრდით ღვთიური ხელოვნების აღმაფრთოვანებელ სასწაულზე! რა იდეალური გაანგარიშებაა! რა სრულყოფილი პროგრამაა!

ყველა ეს კოსმიური კანონი დადგენილია უზენაესი შემოქმედის მიერ, ხოლო გონიერ ადამიანს სხვა არაფერი რჩება, გარდა იმისა, რომ იფიქროს ღვთიური

ძლევამოსილებისა და სიდიადის გამოვლინებებზე, როგორც თავად სამყაროს მბრძანებელი ბრძანებს: **„რომელმაც გააჩინა შვიდი ზეცა სართულებად. ვერ იხილავ მოწყალის გაჩენილში ვერავითარ შეუსაბამობას. მაშ, აღაპყარი მზერა, განა ხედავ ღიობს? შემდეგ კვლავ აღაპყარი მზერა და მზერა დაბრუნდება შენთან გოცებული და დამცირებული.“** (სურა მულქი, 3-4).

ეს არის წმინდა ყურანის გზავნილი, გაკეთებული 1400 წლის წინ და გამოგზავნილი თანამედროვე ადამიანებისთვის, მეცნიერებისა და იმ თაობებისთვის, რომლებიც იცოცხლებენ სამყაროს დასასრულამდე!

როგორი დიადია წმინდა ყურანი, რომელიც ყველაფერს იტე-

ვს, რაც სამყაროშია! რომელიც ყოველთვის ყველას წინ უსწრებს ცოდნითა და აღმოჩენებით! რა ბრძენია ღვთიური ჭეშმარიტებების ეს მცველი, რომ კაცობრიობის მთელი ცოდნა მას მისდევს! ხოლო, როცა კაცობრიობა შეცდომაში შედის, ისევ და ისევ ყურანი არის კომპასი, რომელიც გვიჩვენებს ჭეშმარიტ გზას! წმინდა ყურანის გარდმოსვლამდე, წარმართობის პერიოდის (ჯაჰილიის) ადამიანები ხედავდნენ ვარსკვლავებს მოციმციმე სახით. რაიმე საქმის დაწყებამდე, ისინი ვარსკვლავებზე მკითხაობდნენ და მხოლოდ ამის შემდეგ იღებდნენ გადაწყვეტილებას. ხოლო შუა საუკუნეების ევროპაში ამტკიცებდნენ, რომ დედამიწა კი არ ბრუნავს, არამედ მზე ბრუნავს დედამიწის გარშემო. სამწუხაროდ, მათი ყურები

დახშული იყო სიმაღლის მოსმენისგან, არ შეეძლოთ მოესმინათ ყურანის შესანიშნავი ხმები, რომლებიც ცოდნისკენ მიმართავს ადამიანს. ღმერთის ნებით, მე განვასახიერებ მის წყალობასა და სიკეთეს დედამიწაზე. იმდენად, რამდენადაც უფალი აძლევს საკვებს ურწმუნოებსაც კი, რომლებიც მას უარყოფენ, აძლევს მათ დროს, რათა მათ ჭეშმარიტება დაინახონ და იჩენს მოთმინებას. მე, მზე, ვაძლევ ყველას სინათლესა და სითბოს, არ განვასხვავებ მორწმუნეებსა და ურწმუნოებს, ცოდვილებსა და მართლებს.

ყოვლისშემძლე შემოქმედი ყურანს იწყებს ბრძანებით „იკითხე!“. მას სურს, რომ თქვენ იკითხოთ, პარალელურად დააკვირდეთ სამყაროს და ყველაფერს, რაც მასში ხდება. რუმი, მომიხსენიებს მე როგორც მოწყალეებისა და გულუხვობის მაგალითს: „იყავი მზისდარი სიკეთესა და მოწყალეებაში“

ყოვლისშემძლე უფალი ბრძანებს: „მზეს ვფიცავ“. მე მოგიყევით ჩემს შესახებ, როგორც მანათობელზე, რომელზეც ალლაჰმა დაიფიცა.

თქვენც, ყოველ ჯერზე, ჩემი ცქერისას, დილით პირველი სხივების დანახვისას, გაიხსენეთ სამყაროთა მბრძანებლის ძლევამოსილება და სიდიადე.

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება ყურანი...

მე - ალლაჰის სასწაული ვარ, რომელიც სამყაროს აღსასრულამდე იარსებებს. მე - კაცობრიობის ბედნიერებისა და მშვიდობის გზის მაჩვენებელი ვარ. მე - წმინდა ყურანი ვარ, რომელიც უზენაესმა ალლაჰმა გამოუგზავნა ხალხს, როგორც ცოდნის საგანძური. საუკუნეების მანძილზე, მე სიმშვიდეს ვანიჭებ ადამიანებს და სიხარულით ვუსხი-

ვოსნებ სახეს მათ, ვინც მიჰყვება ჩემს ბრძანებებს და მითითებებს. ეს ადამიანები ბედნიერნი იქნებიან მარადიულ სამყაროშიც.

თუ ადამიანები თავიანთ ცხოვრებას წარმართავენ ჩემი შეგონებების შესაბამისად და ივლიან ჩემ მიერ მითითებული გზით, ისინი მოიპოვებენ ლამაზ ზნეობას, იცხოვრებენ ბედნიერებასა და მშვიდობაში. ისინი გახდებიან

აღლაჰის მშვენიერი მსახურები.
მე - აღლაჰისგან ვარ!

მე - აღლაჰისგან ვარ!

მსოფლიოში ყველა წიგნი შეიცავს ცოდნას, რომელიც წარმოადგენს ადამიანთა აზრებისა და გამონათქვამების პროდუქტს, ისინი იქმნება ხალხის მიერ. ანუ წარმოადგენს ადამიანის ქმნილებას. მაგრამ მე - აღლაჰის სიტყვა ვარ. მე გამოგზავნილი ვარ თქვენთან უზენაესი შემოქმედის მიერ, მე - საღვთო წიგნი ვარ.

ადამიანების მიერ დაწერილ ყველა წიგნში არის შეცდომები, გაუგებრობები, არასწორი ინფორმაცია, მაგრამ ჩემში თქვენ ვერ იპოვით ვერცერთ ხარვეზს ან ნაკლოვანებას, რადგან მე, გამოგზავნილი ვარ ყოვლისშემძლე ღმერთისგან, რომელმაც ყვე-

ლაზე უნაკლო და სრულყოფილი გზით მოაწყო მთელი სამყარო და ყველაფერი რაც მასშია.

მე ხომ აღლაჰმა გამომაგზავნა თქვენთან, როგორც სახელმძღვანელო და გზის მაჩვენებელი.

მე - აღლაჰის მოციქულის ყველაზე დიდებული სასწაული ვარ!

ყოვლისშემძლე აღლაჰმა გამოუგზავნა წმინდა წიგნები იმ ხალხსაც, რომლებიც თქვენამდე დიდი ხნით ადრე ცხოვრობდნენ. როდესაც მათთან შუამავლები მიდიოდნენ, ისინი მათ სასწაულების მოხდენას თხოვდნენ და შუამავლები მრავალ სასწაულს ახდენდნენ. მაგალითად, შუამავალმა სალიჰმა (მშვიდობა იყოს მასზე) ხალხის თვალწინ გააკეთა ისე, რომ კლდიდან გამოვიდა აქლემი კოზაკთან ერთად. შუამავალ იბრაჰიმს / აბრაამს (მშვიდობა იყოს მასზე) უზარმაზარი ცეცხლოვანი კოცონი უდიდესი აღლაჰის ძალით სურნელოვან ბაღად ექცა. შუამავალმა მუსა / მოსემ (მშვიდობა იყოს მასზე) მოიქნია თავისი ხელჯოხი და წითელი ზღვა ორად გაიყო. შუამავალმა ისამ / იესომ (მშვიდობა იყოს მასზე) ბრმებს დაუბრუნა მხედველობა, გააცოცხლა მკვდრები. ხოლო ბოლო შუამავალს - მუჰამედს (ს.ა.ს) გადმოსცა ყურანი, ყველაზე დიდებული სასწაული. ყურანის გადმოცე-

მიდან 14 საუკუნის განმავლობაში ხალხმა ვერ შეძლო, ჩემი შესადარი წიგნის შექმნა. მათ ვერ შეძლეს დაენერათ რაიმე, რაც ჩემი ერთი აიათის (საღვთის სტრიქონი) მსგავსი იქნებოდა.

და ვერ დაწერენ ვერასდროს, რის შესახებაც ყოვლისშემძლე ალლაჰი ამბობს: „უთხარი: **„რომც გაერთიანდნენ კაცნი და ჯინნი, რათა შექმნან მსგავსი ამ ყურანისა, ვერ შექმნიან მის მსგავსს, თუნდაც ერთიმეორეს დაეხმარონ!“** (სურა ისრა, 88).

წარმოშობილ კითხვებზე, პასუხების მისაღებად, ჩვენ ხშირად ვიყენებთ ენციკლოპედიებს, რომლებზედაც მუშაობდნენ მთელი კოლექტივები, შემდგარი ათობით მეცნიერისგან, რომლებიც ამ პრომისთვის ერთიანდებოდნენ თავიანთ ცოდნით და სამეცნიერო გამოცდილებით. ყოველ 8-10 წელიწადში ერთხელ, მეცნიერებასა და ტექნოლოგიასთან დაკავშირებული ინფორმაცია, საჭიროებს განახლებას, რადგან ცხოვრება გრძელდება, მუდმივად ხდება ახალი აღმოჩენები და მიღწევები, იცვლება ადამიანების ცხოვრება. შესაბამისად, მრავალი ენციკლოპედიური ინფორმაცია კარგავს თავის აქტუალობას ან აღმოჩნდება მცდარი. სამეცნიერო კოლექტივები, იძულებულნი არიან მუდმივად შეიტანონ კორექტირება ან დაწერონ ახალი ენციკლოპედიე-

ბი. მაგალითად, 30-40 წლის წინ შედგენილ ლექსიკონებში თქვენ ვერ ნახავთ ისეთ სიტყვებს, როგორცაა ინტერნეტი, ფიჭური კავშირი, ელექტრონული ფოსტა, რადგან მაშინ ეს ცნებები არ არსებობდა.

დედამიწაზე, ჩემს - ყურანის გარდა, არ არსებობს მრავალი საუკუნის წინ დაწერილი წიგნი, რომელშიც არ იქნებოდა შეცდომები და ნაკლოვანებები. ჩემში თავმოყრილი ცოდნის წყარო უდიდესი ალლაჰია, რომელმაც თავისი უსაზღვრო ცოდნით მოიცვა ყველაფერი, რაც არსებობს. სწორედ ამიტომ, მე ყოველთვის წინ ვუსწრებ ყველა მეცნიერებას. მე მათ გზას ვუჩვენებ. თავის მხრივ, მეცნიერებს შეუძლიათ ამოიცნონ ჩემში არსებული ჭეშ-

მარიტებები, მათი გამჭრიახობის ხარისხის დონის შესაბამისად.

კაცობრიობა სამყაროს აღსასრულამდე ეცდება ამოხსნას ჩემში არსებული ჭეშმარიტებები!

აღნიშნული ჭეშმარიტებების აღმოჩენისას კაცობრიობა გაოცებული რჩება.

შეხედეთ თქვენი თითთა წვერს. თუ ყურადღებით დააკვირდებით, ნახავთ, რომ თითთა წვერები დაფარულია რთული რელიეფური კანით, რომელიც შედგება მათ შორის ღარებითა და ღრმულებით. ეს არის „პაპილარული ხაზები“, რომლებიც ყალიბდება ჯერ კიდევ დედის საშვილოსნოში მყოფ ადამიანში და არ ქრება სიკვდილის შემდეგაც კი. ის არ იცვლება მთელი

ცხოვრების განმავლობაში. თითის ანაბეჭდები ინდივიდუალურია, ანუ დედამიწაზე მცხოვრები შვიდი მილიარდი ადამიანიდან, არავინ არის ისეთი, ვისი თითის ანაბეჭდიც მეორდება. ანუ, თქვენი თითის ანაბეჭდი დამახასიათებელია მხოლოდ თქვენთვის. მილიარდობით ადამიანის თითის ანაბეჭდი, რომლებიც ჩვენამდე ცხოვრობდნენ, ასევე არ ჰგავს ერთმანეთს. მეცნიერებმა ამ ჭეშმარიტების შესახებ შეიტყვეს სულ ახლახან, 60-70 წლის წინ. ჯერ კიდევ 1400 წლის წინ უზენაესმა უფალმა თქვა ყურანში:

„განა თვლის ადამიანი, რომ ვერ შევყრიტ მის ძვლებს? დიახ! მძლენი ვართ იმაზე, რომ თავიდანვე მოვანყოთ თითთა წვერნი მისი.“ (სურა ყიამეთი, 3-4).

ჩვენმა უფალმა, რომელიც ყველაფერზე ძლიერია და რომელსაც აქვს შეუზღუდავი ძალა, თქვა, რომ როგორც მან შექმნა ადამიანი არაფრისგან, მას ასევე შეუძლია აღადგინოს იგი მტვრისგან სიკვდილის შემდეგ.

ყოვლისშემძლე უფალმა, მე, ყურანს, დამაკისრა ხალხის წარმართული სიბნელისგან გადარჩენის პასუხისმგებლობა, გამხადა გზამკვლევი, რწმენის, სინათლისა და ცოდნისკენ მიმავალ გზაზე.

ჯერ კიდევ მაშინ, როდესაც ყოვლისშემძლე ალლაჰმა დაიწყო შუამავალი მუჰამედისთვის

(მშვიდობა იყოს მასზე) გამოცხადებების გაგზავნა, წარმართი ხალხი, ცას რომ უყურებდა, ხედავდა მასზე უამრავ გაფანტულ ვარსკვლავს, მაგრამ მათ შესახებ არანაირი ცოდნა არ ჰქონდა. ისინი მკითხაობდნენ ვარსკვლავებით, ასევე, ვარსკვლავებით ახდენდნენ ორიენტირებას და იგნებდნენ გზას. ალლაჰი იფიცება ვარსკვლავებზე:

„ფიცავ, ვარსკვლავთა ადგილებს! და შეჭველად, იგი დიადი ფიცია, ნეტავ იცოდეთ!“ (სურა ვა-ყილეთი, 75-76).

აქ „ვარსკვლავების ჩასვლის ადგილი“, რომელსაც ალლაჰი იფიცებს, შეიძლება ნიშნავდეს „შავ ხვრელს“, მონაკვეთს სივრცესა და დროში, რომლის მიზიდულობის ძალა იმდენად დიდია, რომ მასში მოხვედრილ ობიექტებს, თუნდაც სინათლის სიჩქარით მოძრავ ობიექტებსაც კი (მათ შორის სინათლის კვანტებსაც) არ შეუძლიათ მისგან გამოსვლა.

ხშირად ასტრონომები აფიქსირებენ ენერგიის შემზარავ აფეთქებებს, რომლებიც შორეული კოსმოსიდან მოდიან. ეს შეიძლება იყოს შავ ხვრელში მოხვედრილი პლანეტებისა და ვარსკვლავების სიკვდილის გამოძახილები. ეს ვარსკვლავები, რომლებიც მრავალჯერ ალემატებიან ჩვენს დედამიწას, სიცოცხლის ბოლოს მიდიან „შავ ხვრე-

ლებში“ და ილუპებიან იდუმალ „ვარსკვლავთა სასაფლაოზე“.

წმინდა ყურანის მიერ აღზრდილი მორწმუნეები ბედნიერები იქნებიან ორივე სამყაროში. ალლაჰს სურს, რომ ხშირად წაიკითხოთ ყურანი.

თქვენს ღმერთს სურს, რომ ხშირად წაიკითხოთ ყურანი. მას სურს, რომ თქვენ იფიქროთ ჩემს აიათებზე. მას სურს, რომ თქვენ დაფიქრდეთ იმ ხალხის ისტორიაზე, რომელთა შესახებაც მე თქვენ გიყვებით და მიიღოთ რჩევა-დარიგებები მათ ცხოვრებისგან. ის გაფრთხილებთ:

„ნუთუ ისინი ყოველმხრივად არ გაიაზრებენ ყურანს? ან იქნებ გულთა ზედა აბია საკეტნი თვისი?“ (სურა მუჰამმედი, 24).

ამგვარად, უძველეს დროში ცხოვრობდნენ ადისა და სამუდის ხალხები. მათთან გამოგზავნილ იყვნენ შუამავლები ჰუდი და სალიჰი (მშვიდობა მათზე). დესპოტი მმართველის ნემრუდის ხალხისთვის გამოგზავნილ იყო შუამავალი იბრაჰიმი / აბრაამი (მშვიდობა იყოს მასზე), ხოლო შუამავალი მუსა / მოსე (მშვიდობა მასზე) გაგზავნილ იქნა ისრაელის (შუამავალი იაყუბის შთამომავლებთან) ძმებთან, რომლებიც იმყოფებოდნენ სასტიკი ფარაონის მონობაში.

თუმცა ამ ხალხთა უმეტესობამ, შუამავალთა მონოდების მიუხედავად, არ ირწმუნა და აჯანყდა უზენაესი ღმერთის ნების წინააღმდეგ, დაარღვია ღვთიური მცნებები და აკრძალ-

ვები, დაარღვია ყველა ზღვარი. დაემორჩილნენ თავიანთ მიწიერ სურვილებს და ამგვარად დარჩნენ ურწმუნოებისა და შეცდომების უკუნეთ სიბნელეში. თავიანთი სიამაყითა და სიჯიუტით, მათ გამოიწვიეს უზენაესის რისხვა და დაიღუპნენ. ზოგი საშინელმა ქარიშხალმა გაანადგურა. ზოგი გახსნილმა მინამ შთანთქა. ზოგიც კი, უზარმაზარი ტალღის ქვეშ მოქცეულნი, ზღვაში დაიღუპნენ. ძლევამოსილ ტირანთაგან ზოგიერთი დაღუპა უმნიშვნელო კოლომ, რომელმაც ცხვირის გავლით შეაღწია მათ ტვინში და მიაყენა აუტანელი ტკივილი.

თითოეული მათგანი ისტორიის ფურცლებზე დარჩა, როგორც წარმართობისა და უღმერთობის სიმბოლო. ხალხს დღემდე ახსოვს ფარაონისა და ნემრუდის ბოროტმოქმედება, თავის მეტყველებაში ჯერ კიდევ იყენებენ ფრაზებს: „მწვალებელი ფარაონის მსგავსად“ ან „ბოროტმოქმედი ნემრუდივით“.

ამავდროულად, შუამავალ მუჰამედის (ს.ა.ს) კეთილშობილი თანამგზავრები ცხოვრობდნენ ყურანის ბრძანებებისა და შუამავლის მითითებების შესაბამისად. თითოეული მათგანი ხალხისთვის მაღალი ზნეობისა და ღირსების ნიმუშად იქცა. როცა ჩვენ მათ ვიხსენებთ, ყოველთვის ვამატებთ: „რადიალლაჰუ ანჰუმ/

დაე, ალლაჰი კმაყოფილი იყოს მათით!“ ისინი - თითქოს ნათელი ვარსკვლავები არიან, ამაღლებულნი ისლამის ზეცაზე.

მაშინაც კი, თუ ჩვენი დროის საუკეთესო პედაგოგები, ყველაზე ცნობილი პროფესორები და აღმზრდელები შეიკრიბებიან ერთად და დაიწყებენ პედაგოგიკის უახლესი თანამედროვე მეთოდების დანერგვას, მსოფლიოს საუკეთესო სკოლაში, საინტერესოა, შეძლებენ თუ არა ისინი აღზარდონ ისეთი ადამიანები, როგორებიც იყვნენ შუამავალ მუჰამედის (ს.ა.ს) თანამიმდევრები?

მე - საღვთო ხელოვნების აღმაფრთოვანებული ნიმუში ვარ!

მე ხალხს ვაწვდი ისლამის, ღმერთის მიერ ხალხისთვის არჩეული რელიგიის, ყველა მცნებას. მე ფიქრისკენ მოვუწოდებ მორწმუნეებს, მათ ვისაც უყვართ ალლაჰი და მისი მაცნეები.

დაფიქრდით, როგორ გაჩნდა ხალხი არაფრისგან? შეხედეთ სამყაროში არსებულ წესრიგსა და ჰარმონიას! რატომ არ მიფრინავს ატმოსფერო? რატომ იძლევა მიწა ყოველწლიურად მრავალფეროვან კულტურებს, ბოსტნეულსა და ხილს, მაგრამ ამავე დროს არ იღლება და ძღვენი მასზე არ მცირდება!

ვინ შეიმუშავა ეს წესრიგი მცირე დეტალების დონემდე და ვინ ინარჩუნებს მას დღემდე?

როგორც ხედავთ, სამყაროში ყველაფერი მიანიშნებს უზენაესი ღმერთის არსებობაზე, მის სიდიადესა და ძლევამოსილებაზე.

ნუ დაგავიწყდებათ, რომ თქვენ მოევლინეთ ამ ქვეყანას გამოცდისთვის!

ჩემი ანუ ყურანის საშუალებით, უზნაესი ღმერთი შეგახსენებთ, რომ თქვენ ამქვეყნად მოევლინეთ განსაცდელებისთვის. მას სურს, რომ თქვენ იცოდეთ, ნებისმიერი სიკეთისა და ბოროტებისთვის, თუნდაც მტვრის ერთი ნაწილაკის ზომა იყოს, თქვენ მიიღებთ საზღაურს. ის გაცნობებთ, რომ არცერთი ქმედება არ დარჩება უპასუხოდ, რადგან განკითხვის დღეს, ყველა ის ადგილი, სადაც ადამიანი თაყვანს სცემდა ან სცოდავდა ალლაჰის

წინაშე, მისცემს ჩვენებას „მის სასარგებლოდ“ ან „მის წინააღმდეგ“.

ამ საშინელ დღეს, დედამინაზე რომელიღაც ადგილი იტყვის: „ეს მსახური ასრულებდა ლოცვას, კითხულობდა ყურანს და იღებდა ცოდნას“, ხოლო მეორე ადგილი დაუმონმებს: „ეს ადამიანი, ჩემზე მდგომი, ბოროტად მეტყველებდა და ჭორიკანობდა, სხვებს ტანჯვას აყენებდა“.

მომავალი ცხოვრება რომ არ ასეუბნებდეს, მაშინ ამქვეყნად აღარც ჩვენს მოვლინებას ექნებოდა აზრი.

მაგალითად, თუ სკოლის მასწავლებლები სკოლაში არ მისცემენ მოსწავლეებს დავალებებს და არ ჩაატარებენ გამოცდებს, ხოლო სასწავლო წლის ბოლოს

არ დაწერენ საბოლოო შეფასებებს, რამდენი მოსწავლე გააგრძელებს სკოლაში სწავლას?

ანალოგიურად, დედამინაზე ჩვენი ცხოვრების მთავარი მიზანი არის განსაცდელი/გამოცდა. ამ გამოცდას აუცილებლად ექნება შედეგები და საბოლოო შეფასებები. ვინ იყო გულმოდგინე, ვინ იყო უგულისყურო, ვინ გადავიდა შემდეგ კლასში, ვინ იქნება გამოყოფილი იმათგან, ვინც დარჩა იგივე კლასში.

უდიდესმა ალლაჰმა მოგივლინათ ყურანი, თქვენდამი დიდი სიყვარულის გამო!

გახსოვდეთ, რომ ალლაჰს უყვარხართ! მას სურს რომ თქვენ იყოთ ალლაჰის მოსიყვარულე მსახურები!

სწორედ ამიტომ ალლაჰმა გამომავაზნა თქვენთან, რათა მეჩვენებინა თქვენთვის ბედნიერებისკენ სავალი გზა. ღმერთს სურს, რომ თქვენ, ყურანის განკარგულებების შესრულებით გახდეთ ზნეკეთილნი, მონყალენი, კეთილნი, გულუხვნი, მგრძნობიარენი და სამოთხეში შესვლის ღირსნი.

ალლაჰს სურს, რომ თქვენ თავიდან აიცილოთ მდაბიო და ბოროტი საქმეები და ჯოჯოხეთს განშორდეთ.

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებიან უხილავი ქვენილებები

ცნობილია თუ არა თქვენთვის, ცოცხალი ბუნების სამეფოს, ყველაზე უმცირესი წარმომადგენლების შესახებ? ჩვენ პატარა ცოცხალი არსებები ვართ, რომლებიც ყველგან ვარსებობთ. ბევრ ჩვენგანს შეუიარაღებელი თვალით ვერ დაგვინახავთ, ამი-

ტომ მეცნიერები, მიკრობიოლოგები ჩვენს დასანახად იყენებენ, მრავალჯერადი გადიდების მიკროსკოპებს.

მიკროსკოპის ლინზაში ჩახედვისას, ისინი გვხედავენ ჩვენ - აგებულებით ძალიან განსხვავებულ ბაქტერიებს. ჩვენს შორის

არსებობენ სფეროს ფორმის ბაქტერიები და სწორი ან მოლუნული ფორმის ჩხირები. გარდა ამისა, არსებობენ ძალიან უცნაური ფორმის ბაქტერიებიც.

ჩვენი შემოქმედის ნებით, ჩვენ შეიძლება სასარგებლო ან საზიანო ვიყოთ ადამიანებისთვის, ცხოველებისთვის, მცენარეებისა და სხვა ცოცხალი ორგანიზმებისათვის.

ჩვენ, ბაქტერიები, მხოლოდ ერთი უჯრედისგან შედგებით და საკვებს გარემოდან ვიღებთ. უმეტესი ჩვენგანი ცხოვრობს ადამიანის ორგანიზმში, სხეულის შიგნით ან ზედაპირზე. სასარგებლო ბაქტერიები, რომლებიც ბინადრობენ ადამიანისა და ცხოველების კუჭ-ნაწლავში, ხელს უწყობენ საჭმლის სწორად მონე-

ლებას. ბაქტერიები იცავენ ორგანიზმს სხვადასხვა დაავადებებისგან. და, პირიქით, არსებობენ ისეთი ბაქტერიებიც, რომლებსაც შეუძლიათ საშიში ინფექციური დაავადებების გამოწვევა - როგორცაა დიზენტერია, ტუბერკულოზი, ყივანახველა, ქოლერა, ტიფი, ტეტანუსი, სალმონელოზი. დაავადების გამომწვევ ბაქტერიებს მიკრობებს უწოდებენ.

ჯერ კიდევ მე -19 საუკუნეში, ფრანგმა მიკრობიოლოგმა, ლუი პასტერმა გამოთქვა მოსაზრება ერთი მიკროორგანიზმის ბაქტერიის - სხვა მიკროორგანიზმის - სოკოს მიერ განადგურების შესახებ, 1928 წელს აღმოაჩინეს პირველი ანტიბიოტიკი - პენიცილინი, „რომლის გარეშეც ექიმებს არ შეეძლოთ, უიმედოდ დაავადებული ადამიანებისთვის დახმარების განევა.

უსასრულოა, ალლაჰის მონყალება, რომელიც უგზავნის ადამიანებს ავადმყოფობებს, როგორც განსაცდელს და უგზავნის მათგან განკურნების საშუალებებს. როგორც მთელ სამყაროში არსებობს დაუსრულებელი ბრძოლა სიკეთესა და ბოროტებას შორის, ასევეა უხილავი არსებების სამეფოშიც, არსებობენ მიკროორგანიზმები, რომლებიც ეხმარებიან ადამიანებს სხვა მიკრობებისა და ვირუსების, ასევე მავნე ზემოქმედების წინააღმდეგ ბრძოლაში.

მთელი სამყარო - ეს არის უზენაესი ღმერთის ძალმოსილებისა და ხელოვნების დემონსტრირება!

მხოლოდ უზენაესმა უფალმა, რომელმაც შეგვქმნა, იცის ჩვენი ნამდვილი რაოდენობა და სახეობათა მრავალფეროვნება. მეცნიერებმა მოახერხეს „უმარტივეს ქმნილებათა სამეფოს“ წარმომადგენელთა, მხოლოდ მცირე ნაწილის შესწავლა.

ისე უბრალოდ არცერთი ცოცხალი არსება არ არის შექმნილი!

ჩვენ, თქვენთან ერთად, ერთ სამყაროში ვცხოვრობთ. ჩვენ გიადვილებთ ცხოვრებას და ვაკეთებთ სასარგებლო საქმეს, მაგრამ თქვენ ამას ხშირად ვერ ამჩნევთ. მაგალითად, თუ ლაქტობაქტერიები არ იარსებებს, რძე არ გადაიქცევა იოგურტად ან კეფირად.

მიკროსკოპული მტვრის ტკიპები წარმოადგენენ „ადამიანების თანამგზავრებს“. ისინი იკვებებიან ადამიანის კანის მკვდარი უჯრედებით (და ადამიანი ყოველდღიურად ერთნახევარ გრამ მკვდარი კანის ანაქერცლს კარგავს) და პლედების, საბნების, ხალიჩების, რბილი ავეჯის ქსოვილის, სახლის მტვრით და ა.შ., ისინი ასუფთავებენ თქვენს სახლს.

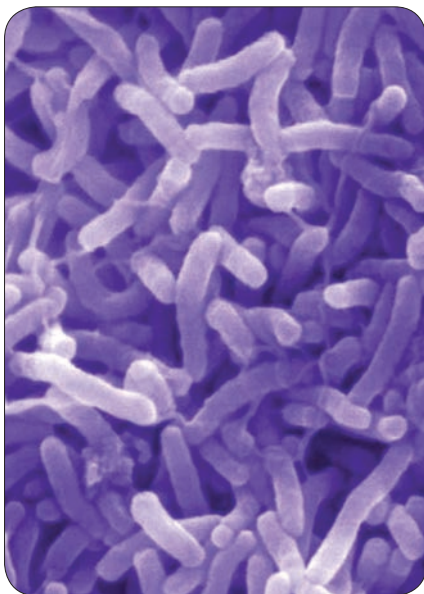
მტვრის ტკიპები იმდენად მრავალრიცხოვანი არიან, რომ მტვრის პატარა ნაწილაკზეც კი, რომელსაც თქვენ ძნელად შეამჩ-

ნევთ, შეიძლება ცხოვრობდეს 500-მდე მათგანი.

ალლაჰისთვის სულაც არ არის რთული შექმნას დიდიც და მცირეც!

შეხედეთ ამ სურათებს! ეს ჩვენი ათასჯერ გადიდებული ელექტრონული მიკროსკოპით მიღებული გამოსახულებებია. როგორც ყველა ცოცხალ არსებას, ჩვენც გვაქვს მოძრაობის, კვების, სუნთქვის, გამრავლების უნარი, რომელთა წყალობითაც ჩვენ ვახორციელებთ ჩვენს სასიცოცხლო საქმიანობას. ჩვენი ორგანოები თქვენს ორგანოებზე მილიონჯერ უფრო პატარაა. ჩვენ ვცხოვრობთ, ისეთ პატარა სივრცეში, როგორიცაა ნემსის წვერი. ამიტომ, თქვენ ვერც კი წარმოიდგენთ, როგორია ჩვენი ცხოვრება,

რა გვესაჭიროება და რა ფუნქციები გვაკისრია!

გამჩენსთვის არანაირი მნიშვნელობა არა აქვს, ჩვენ დიდი ვართ თუ პატარა! არ მიაქციოთ ყურადღება ჩვენს მცირე ზომებს! ჩვენ ვასრულებთ ისეთ საქმიანობას, რომელიც ადამიანის ძალებს აღემატება, მაშინაც კი, თუ ისინი ერთად გაერთიანდებიან. მაგალითად, ჩვენ, ნიადაგის საპროფიტული ბაქტერიები და სოკოები, ხელს ვუწყობთ ორგანული პროდუქტების დაშლას, როგორებიცაა ცხოველების ნაშთები, ნეშომპალა და ფოთლები, ამით ნიადაგს ვამდიდრებთ და დედამინაზე სანიტარულ ფუნქციას ვასრულებთ.

ხოლო ახალ ზელანდიაში, გეოთერმული ზონის მახლობლად,

ცხელ ნიადაგში, მეცნიერებმა აღმოაჩინეს ადრე უცნობი ბაქტერიების სახეობა, რომლებიც იკვებებიან მეთანით. ეს აღმოჩენა დაეხმარა მათ ჰელს გეიტსის გეოთერმული ზონის ერთ-ერთი უდიდესი საიდუმლოს ამოხსნაში. აქ, მიწისქვეშ, წარმოიქმნება მეთანის დიდი მასები, რომლებიც ზედაპირზე არ გამოდიან. როგორც მიკრობიოლოგები თვლიან, ამ ბაქტერიებს შეუძლიათ მნიშვნელოვანი როლი ითამაშონ კაცობრიობის გლობალური დათბობის წინააღმდეგ ბრძოლაში.

წარმოიდგინეთ! თუ ყველა მეცნიერი ერთ ადგილზე შეიკრიბება და შექმნის ჭკვიან მანქანებს, შეძლებენ თუ არა ეს მანქანები იმ საქმის შესრულებას, რომელსაც ჩვენ ვასრულებთ? ჩვენ, პატარა უხილავი არსებები, ყველგან, ყოველ წამს გიმარტივებთ ცხოვრებას და გემსახურებით თქვენ.

ჩვენ შეგვექმნეს რათა გავინიოთ თქვენ სამსახური!

უზენაესმა ალლაჰმა სამყაროში ყველაფერი შექმნა ადამიანის საკეთილდღეოდ. ჩვენ, პატარა უჩინარი ქმნილებები, ყველგან და ყოველ წამს გიმარტივებთ თქვენს ცხოვრებას და გემსახურებით თქვენ. პათოგენური მიკრობებისა და ვირუსების შექმნის დროსაც კი. ყოვლისშემძლე ალლაჰმა ღრმა სიბრძნე ჩადო მათში, რაც იმაზე მიგვიჩივებს, რომ ალლაჰი

თქვენ სასჯელს გახსენებთ. ეს არის გაფრთხილება, რომ არ დაივინყოთ ყოვლისშემძლე, იცხოვროთ მისი ბრძანებების შესაბამისად, არ ჩაიდინოთ ცოდვები, რომ არ იგემოთ მისი რისხვა და სასჯელი.

თქვენი სხეული - ჩვენი სახლია!

როგორც მოგეხსენებათ, თქვენს ორგანიზმში ბევრი ბაქტერია ცხოვრობს. ზოგიერთი მათგანი სასარგებლო და საჭირო სამუშაოს ასრულებს, მაგალითად, თქვენს კუჭ-ნაწლავში მრავალი ბიფიდობაქტერია ბინადრობს, რომლებიც აძლიერებენ თქვენს იმუნიტეტს, ზრდიან დაავადებების მიმართ წინააღმდეგობის უნარს, ხელს უწყობენ საჭმლის მონელებას და ბევრ სხვა სასარგებლო საქმეს აკეთებენ.

ხოლო ჩვენს შორის საშიშნი, ადამიანის სხეულში მოხვედრისას, იქ იმკვიდრებენ თავს და დაავადებებს იწვევენ. ფრთხილად იყავით, არ შეგაცდინოთ ჩვენმა მიკროსკოპულმა ზომებმა! ალლაჰმა ჩვენ ისეთი ძალა მოგვცა, რომ, მართალია, ჩვენ ძალიან პატარები ვართ, მაგრამ დევგმირის სხეულშიც რომ მოვხვდეთ, ჩვენ შეგვიძლია მისი დამარცხება. მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ მასზე მილიონჯერ პატარები ვართ. ამ მცირე ვირუსს, უზარმაზარი ადამიანის დაღუპვა

შეუძლია, რომლის დანახვა მიკროსკოპის ქვეშაც კი ძნელად შესაძლებელია.

ეს მკაცრი შეხსენებაა ადამიანისთვის, რომ ის არ უნდა მედიდურობდეს თავისი ძალებით, შესაძლებლობებით და სხვა ღირსებებით. ვინაიდან, მას ყველაფერი, უდიდესმა ალლაჰმა მისცა. რეალური ძალაუფლება და ძალა, მხოლოდ მას ეკუთვნის. ის კი აძლევს ძალასა და ძლევამოსილებას იმას, ვისაც მოისურვებს და აძლევს იმდენს, რამდენსაც მოისურვებს.

ნახეთ, როგორ განმარტავს წმინდა ყურანი, რომლის სასწაულებიც მეცნიერების განვითარებასთან ერთად ერთმანეთის მიყოლებით ვლინდება, ჩვენს არსებობას და არსს:

აღლაჰმა ჩვენ ისეთი
ძალა მოგვცა მიუხედავად
იმისა, რომ ძალიან პატარე-
ბი ვართ, დევგმირის ორგა-
ნიზმში მოხვედრის შემთხ-
ვევაშიც კი შეგვიძლია მისი
დამარცხება.

„სულ მალე ვუჩვენებთ მათ
ჩვენს სასწაულებს ცის კაბადონ-
ზე და მათ სულებში, რათა გან-
ცხადდეს მათთვის, რომ იგი ჭეშ-
მარიტებაა. განა არ კმარა, რომ
იგი უწყის ყველაფერს?!“ (სურა
ფუსსილეთი, 53).

როდესაც ეს მუხლები გამო-
ცხადდა ხალხთათვის, არცერთმა
ადამიანმა არ იცოდა ჩვენი არსე-
ბობის შესახებ. სწორედ ეს არის
წმინდა ყურანის სასწაული.

ამ საოცარი ფილმის ნახვა
მხოლოდ მორწმუნე გულის მქო-
ნეთ შეუძლიათ!

ვინ იცის რამდენ საიდუმლოე-
ბას ინახავს ეს დიდებული სამყა-
რო? არსებობს მრავალი სამყა-
რო შემოქმედის მიერ შექმნილი.
ბაქტერიების სამეფოს გარდა,

მათ შორის, არის სხვა, უხილავი
სამყაროებიც - ჯინებისა და ანგე-
ლოზების სამყარო...

იცით თუ არა, რომ ყოველი
წვიმის წვეთი, თოვლის ყოველი
ფიფქი, ცალ-ცალკე ანგელოზს
ჩამოაქვს დედამიწაზე? მაშ, ვის
შეუძლია შემოქმედის გარდა,
იცოდეს ანგელოზების ჭეშმარი-
ტი რაოდენობისა და მათი საქმეე-
ბის შესახებ? თქვენ სხვა არაფერი
გრჩებათ გარდა იმისა, აღფრთო-
ვანებულნი იყოთ ამ ღვთიური
ხელოვნებით და ძალმოსილებით,
შეეცადოთ იყოთ აღლაჰის მშვე-
ნიერი მსახურები. მხოლოდ მორწ-
მუნე გულის პატრონებს შეუ-
ძლიათ დააკვირდნენ უზენაესი
შემოქმედის ნებისა და სიბრძნის
ანარეკლებს მის საიდუმლოებით
სავსე სამყაროში მცხოვრებ ქმნი-
ლებებში, რომლებიც მოძრაობენ
ჩვენს თვალწინ, თითქოს საოცა-
რი და არაჩვეულებრივი ფილმის
კადრები ყოფილიყვნენ.

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებიან თევზები

ჩვენ ვართ თევზები, რომლებიც წყლის უსასრულო სივრცეებში ვცხოვრობთ. უზარმაზარი ოკეანეები, ცისფერი ზღვები, ღრმა მდინარეები, სუფთა ტბები და გუბურები ჩვენი სამშობლოა. საოცარი და იდუმალი წყალქვეშა სამყარო განსხვავდება ხმელეთის პეიზაჟებისგან, თუმცა აქაც, ისევე როგორც დედამიწაზე, არსებობს მთები, ღრუები, გამოქვაბულები, ხეობები, უღრანი ტყეები და არაჩვეულებრივი ყვავილები.

წყალმცენარეების ბუჩქნარები გვაგონებენ ტყეებსა და მდელოებს. ეს ჩვენთვის, თევზებისთვის მდელოებია.

ნათელი ფერები, ჩახლართული მორთულობები, უცნაური მარჯნები, გამოქვაბულები და გროტები და კიდევ ჩაძირული გემების ნაშთები... ვის არ უოცნებია ზღვის სიღრმეებში ჩასვლაზე, რათა შეესწავლა ეს ულამაზესი და იდუმალი სამყარო?!

ჩვენს გარდა, ოკეანეში ასობით ათასი საოცარი ცოცხალი არსება ბინადრობს: ზღვის ვარსკვლავები, ზღვის ცხენები, მედუზები, კალმარები, რვაფეხები, კრევეტები, მიდიები, მაგრამ არსებობენ ისეთები, რომლებსაც შეიძლება დედამიწაზეც შეხვდეთ, მაგალითად, ზღვის გველები და კუები. აქ ასევე არსებობენ სისხლისმსმელი მტაცებლები - ზვიგენები, რომლებიც თავიანთ მსხვერპლს რამდენიმე მეტრის მოშორებით გრძნობენ.

უდიდესმა ალლაჰმა, თითოეული ჩვენგანი გარკვეულ პირობებში მოათავსა. ვინაიდან, უფალი უსაზღვროდ მოწყალეა. მან გვარგუნა განსაკუთრებული თვისებები, რათა ამ პირობებში ცხოვრება შეგვძლებოდა. ზოგი ჩვენგანი შეგუებულია მტკნარ წყალში ცხოვრებას, ზოგიერთი მარილიან წყალში, ზოგი

თბილ და ზოგიც კი ცივ წყალში ბინადრობას. თითოეული ჩვენგანი, მხოლოდ მისთვის შესაფერის პირობებში ბინადრობს. ასე მაგალითად, მტკნარი წყლის თევზებს არ შეუძლიათ, ზღვის წყალში არსებობა, ხოლო ცივი წყლის თევზებს არ შეუძლიათ, თბილ წყალში არსებობა. ზოგი ცხოვრობს რამდენიმე თვის განმავლობაში, ზოგი კი მრავალი წლის განმავლობაში.

ყველაზე ხანმოკლე სიცოცხლე, სამხრეთ ამერიკაში მცხოვრებ, პატარა თევზს ცინოლემიას აქვს, რომელიც მხოლოდ 6 თვის განმავლობაში ცოცხლობს. თევზებს შორის ხანგრძლივი სიცოცხლე ზუთხს და სვიას გააჩნიათ, რომლებსაც შეუძლიათ ას წლამდე იცოცხლონ.

ყოვლისშემძლე შემოქმედმა შექმნა 25 000-ზე მეტი სახეობის სხვადასხვა თევზი. ჩვენს შორის არსებობენ არაჩვეულებრივად ლამაზი ქმნილებები, არსებობენ მახინჯებიც, როგორც ჟელესებრი თევზი - ნვეთი, ან შემზარავი, როგორც 2 მეტრიანი ევროპული ზღვის ეშმაკი. ჩვენს შორის არიან საოცარი „შუშის“ თევზები, რომელთა გამჭვირვალე სხეულის მიღმა ჩანს მათი შინაგანი ორგანოები. მაგალითად, ჩვენს შორის ყველაზე პატარა, ჯუჯა ღორჯო, მხოლოდ 1 სმ სიგრძისაა, ხოლო ყველაზე დიდი, მაგალითად ვეშაპისებრი ზვიგენის სიგრძე 12,5 მ-ს და სიგანე 7 მეტრს აღწევს. თითოეული ჩვენგანი ჩვენი ღმერთის შემოქმედებაა და ჩვენ ვახდენთ, მისი ძალმოსილებისა და

თითოეული ჩვენთაგანი, მხოლოდ მისთვის შესაფერის პირობებში ცხოვრობს, ასე მაგალითად მტკნარი წყლის თევზებს არ შეუძლიათ ზღვის წყლებში არსებობა, ხოლო ცივი წყლის თევზებს - თბილ წყლებში.

შემოქმედების ხელოვნების დემონსტრირებას.

ოკეანეში ცხოვრება საინტერესოა იმით, რომ სხვადასხვა სიღრმის მაცხოვრებლები სხვადასხვანაირ პირობებში იმყოფებიან. ასე მაგალითად, სანაპიროსთან ნაკლებად ღრმა წყლებს, ლიტორალურ ზონას უწოდებენ. აქ წყლის ღელვა, მიქცევა და მოქცევა ჩვეულებრივ მოვლენას წარმოადგენს. ამიტომ, აქ მცხოვრები ცოცხალი ორგანიზმები შეგუებული არიან ჰაერისა და წყლის ჰაბიტატის მუდმივი ცვლილების, ტემპერატურის რყევების, წყალში მარილის კონცენტრაციის ცვლილებებისა და ზვირთცემის მიმართ. ამ პირობებში გადარჩენისთვის მოლუსკები მყარად ეჭიდებიან კლდეებს, კიბორჩხალები მარწუხებით იმაგრებენ თავს, თევზებს სპეციალური მისაწოვებელ-მისაკრობები აქვთ, ხოლო კრევეტებს და ზღვის ვარსკვლავებს გრუნტში ჩამარხვა შეუძლიათ.

შემდეგი - ბათიალური ზონაა, რომელიც მოიცავს 200მ სიღრმიდან 2000მ-მდე ფენას. ამ ზონის მტკნარეული სამყარო ძალზედ ლა-

რიბია, რადგან აქ მზის სხივები ვერ აღწევს. სამაგიეროდ ჩვენ, თევზები ვბინადრობთ აქ დიდი რაოდენობით. 2 კმ-ზე მეტ სიღრმეზე მდებარეობს ყველაზე ღრმა - აბისალური ზონა. აქ სტაბილურად დაბალი ტემპერატურაა ($0^{\circ} - 5^{\circ}\text{C}$), წყლის მაღალი მარილიანობაა (35%), არ არის დიდი ღინება. ჩვენი შემოქმედის წყალობით, ოკეანის უკიდურეს სიღრმეებში, მის მკვიდრთა ცხოვრება შეგუებულია მზის სინათლის სრულ არარსებობასთან, უზარმაზარ წნევასთან, ჟანგბადის დაბალ შემცველობასა და მწირ საკვებთან. ფაუნა აქ ძალიან უჩვეულოა. ცხოველების სხეულები ნაზი და მყიფეა. ბევრ სახეობას გრძელი დანამატები აქვს, რათა მათ ნებოვან გრუნტზე დაყრდნობით შეძლონ გადაადგილება. რადგან აბისალური ზონის მკვიდრთა ცხო-

ვრება სრულ სიბნელეში ხვდებათ, ზოგიერთ მათგანს უზარმაზარი თვალები აქვს, ზოგს კი საერთოდ არა აქვს. მათ კარგად აქვთ განვითარებული ტაქტილური ორგანოები, რომლებიც ანტენების მსგავსად სხვადასხვა მიმართულებით არის გამოშვებული სხეულებიდან. ზოგიერთ ორგანიზმს გაბრწყინების უნარი აქვს. აქ ცხოვრობენ ჩვენი ღრმა წყლის ბინადარი მოძმეები - მანათობელი თევზები, რომლებსაც აქვთ ჯირკვლები - ფანრები - ფოტოფორები, რომლებიც მათი სხეულის სხვადასხვა ადგილას შეიძლება იყოს განთავსებული: თავზე, პირის ღრუს ან თვალების გარშემო, ულვაშებზე, ზურგზე, გვერდებზე ან ნანაზარდებზე. ფოტოფორები ავსებულია მანათობელი ბიოლუმინესცენტური ბაქტერიების შემცველი ლორწოთი. მაგალითად,

ფსკერის გალათეთაუმას პირში მანათობელი „სატყუარა“ აქვს. იგი თავს „არ იწუხებს“ ნადირობით, რადგან საკმარისია მან პირი გააღოს და გადაყლაპოს მასში ნათებით შეტყუებული მსხვერპლი.

დიდ სიღრმეში ცხოვრებას შგუებული თევზებს, არ შეუძლიათ ზედა ფენებში ასვლა. მაღალი წნევისადმი განკუთვნილი, ღრმა წყლების თევზების ჩონჩხი და კუნთოვანი მასა, ცუდად არის განვითარებული. შინაგანი ქსოვილების და თევზის სხეულის გამტარიანობის გამო, მათი შინაგანი წნევა, გათანაბრებულია გარემოს წნევასთან. ამიტომ, ზედაპირზე სწრაფი ასვლის დროს, მათი სხეული შუპდება და შიდა ორგანოები გარეთ გამოდის. უზენაესმა შეგვექმნა სიცოცხლისთვის წყალში და ჩვენი სტრუქტურა და ფიზიოლოგიური ფუნქციები მოარგო ამ გარემოს. უმეტესობა ჩვენგანი დაფარულია ფარფლებით, რომლებიც ჯავშნის მსგავსად გვიცავს ჩვენ დაზიანებებისაგან და მიკროორგანიზმების შეღწევისაგან, ანიჭებს სხეულს სიმკვრივეს და უზრუნველყოფს მოძრაობის მაღალ სიჩქარეს.

ფარფლი კანის ლორწოვან ჯირკვლებთან ერთად გვიცავს ჩვენ მტაცებლების კბილებისგან. თქვენ ხომ იცით, რამდენად რთულია დაჭერილი თევზის ხელში დაჭერა, რომელიც ხელიდან გვისხლტება! ამის საიდუმლო - ლორწოვან ჯირკვლებშია. თევზის სხეულზე მსუბუქი ზენოლის დროსაც კი, ზედა

ლორწოვანი უჯრედები იხევა და თუ უფრო მეტად დააჭერთ, მაშინ უფრო მეტი ლორწო გამოვა და მტაცებელს უფრო გაუჭირდება სრიალა მსხვერპლის დაჭერა.

იმისათვის, რომ შევძლოთ ორიენტირება გარემო სივრცეში, უზენაესმა შემოქმედმა დაგვაჯილდოვა ჩვენ მხედველობის, ყნოსვის, შეხების და სმენის ორგანოებით. წყალქვეშა ბინადრებისთვის, მხედველობის როლი ძალზედ მნიშვნელოვანია. იმის წყალობით, რომ ჩვენი თვალები განლაგებულია თავის გვერდებზე და სხეულის ზედაპირიდან ოდნავ მაღლდება, ჩვენ, მობრუნების გარეშე, თითოეული თვალით შეგვიძლია დავინახოთ არა მხოლოდ ის, რაც წინ არის, არამედ გვერდებზეც და ჩვენს უკანაც კი. მტაცებლებს მხედველობა მსხვერპლის პოვნაში ეხმარება. ხოლო ბალახის მჭამელ, დაუცველ თევზებს კი ის სჭირდებათ იმისათვის, რომ მოიძიონ საკვები და საფრთხის შემჩნევისას, არ გახდნენ მტაცებლის მსხვერპლნი.

ჩვენ მუდმივად ჩუმად ვემადლიერებით ალლაჰს იმისთვის, რომ მან ამდენი წყალობა გარდამოავლინა ჩვენზე, რომელთა მეშვეობითაც ჩვენ და ათასობით სხვა არსებას შეგვიძლია, ჩვენს ჰაბიტატებში ცხოვრება.

მაგალითად, გიფიქრიათ ოდესმე, როგორ არ იყინებიან ცივ წყლებში ჩვენი მონათესავე არსებები, რომლებიც ბინადრობენ ჩრდილოეთის ზღვებში, ისეთები, როგორიცაა

პიქმა, ზღვის ბასი, ვირთევზა, მაშინაც კი, როცა ზღვები და ყველაფერი გარშემო ყინულით იფარება? ეს არ ხდება ალლაჰის ისეთი მშვენიერი სახელების გამოვლინების გამო, როგორიცაა „ალ-ბარი“ (შემოქმედი ხარვეზების გარეშე) „ალ-ბადი“ (საუკეთესოდ შემოქმედი). მან თითოეულ ცოცხალ არსებას მიანიჭა თავისი სპეციფიკური მახასიათებლები.

ამრიგად, მან თევზის პოლარულ სახეობებს მისცა გლიკოპროტეინის წარმოების უნარი, რომელიც წარმოადგენს სისხლის განსაკუთრებულ ცილას და მრავალჯერ ანელებს უჯრედებში სითხის გაყინვის პროცესს. ალლაჰის წყალობაა ისიც, რომ ზღვებისა და ოკეანეების ზედა ფენებში წარმოქმნილ ყინულების სიღრმეებში, სადაც თევზები ცხოვრობენ, წყალი არ იყინება.

წარმოიდგინეთ, ზღვებში, ტბებ-
სა და მდინარეებში უამრავი მრავალფეროვანი თევზი ცხოვრობს.
ვინ აძლევს მათ საკვებს? ათასობით
წლის განმავლობაში მსხვილი
თევზები ჭამენ პატარა თევზებს,
მაგრამ პატარა თევზები არ ქრე-
ბიან და ოკეანეებში დიდი თევზების
რაოდენობა არ არის გადაჭარბებული.
ადამიანები ყოველდღიურად
300 ათას ტონაზე მეტ თევზს ჭამენ,
მაგრამ ამავე დროს, მისი მარაგი არ
იზრდება. უფალმა ღმერთმა მოგანი-
ჭათ უპირატესობა, ვიდრე სხვა არ-
სებებს, დაგაჯილდოვათ თქვენ გო-
ნებითა და ნებით. მაგრამ როდესაც
ადამიანი ამ ღვთიურ წყალობას არა
სიკეთისთვის, არამედ ბოროტების-
თვის იყენებს, მაშინ ის უზარმაზარ
საფრთხეს უქმნის ყველა არსებას.
გასაკვირია, რომ წყალს, რომლის
გარეშეც ადამიანი ვერცერთ დღეს

ვერ ძლებს, სწორედ ის აბინძურებს.
წყლის რესურსების ბარბაროსული
გამოყენება იწვევს ოკეანის ნარჩე-
ნებით დაბინძურებას, ჩვენი გარე-
მოს მონამვლას, ზღვებისა და ოკეა-
ნეების ბინადრების განადგურებას.
ყოველის შემდეგ უფალმა აამაღლა
მილიონობით ადამიანი მსოფლიოს
მასშტაბით, მაგრამ მას პასუხის-
მგებლობაც დააკისრა, მისთვის
დროებით სარგებლობაში მიცემუ-
ლი სიკეთეების უსაფრთხოებაზე.
თითოეულ თქვენგანს შეუძლია შეი-
ტანოს თავისი წვლილი ოკეანეების
დაცვის საქმეში. თქვენ შეგიძლიათ
უფრო მეტი შეიტყოთ ზღვებისა და
ოკეანეების ცხოვრებაზე წიგნების,
ჟურნალების ნაკითხვით, დოკუ-
მენტური ფილმების ყურებით. თქ-
ვენ შეგიძლიათ მხარი დაუჭიროთ
ორგანიზაციებს, რომლებიც დაკავ-
ებული არიან ზღვებისა და ოკეა-
ნეების, ტბებისა და მდინარეების
გადარჩენით. თქვენ შეგიძლიათ
პლასტმასის, მინისა და ქაღალდის
ჩაბარება მეორად გადამუშავებაზე.
ზღვაზე, ტბასა და მდინარეზე ყოფ-
ნისას იზრუნეთ, რომ არ დააბინძუ-
როთ გარემო და არ მიაყენოთ ზიანი
მათში მცხოვრებ ცხოველებს და
მცენარეულ სამყაროს.

თუ თქვენ გულმონყალენი იქ-
ნებით ჩვენს მიმართ, მაშინ უფალი
ღმერთი გამოავლენს თქვენს მი-
მართ თავის წყალობას, დაე, იყოს
ეს მისი ნება!

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებიან ფრინველები

მე - პატარა ნარჩიტა ვარ. ადრეული გაზაფხულზე, წინვოვან ტყეებში შეიძლება გაიგონოთ ჩემი ხმადაბალი, მაგრამ ძალიან ლამაზი სიმღერა. ყველა, ვინც ყურს დაუგდებს ჩემს მელოდიურ ტრელებს, საკუთარი გულის მდგომარეობიდან გამომდინარე, გაიგონებს და გაიგებს, მათ სხვადასხვაგვარად. ერთნი გაიგონებენ მხოლოდ უდარდელ ჭიკჭიკს, ხოლო მეორენი ჩემს სიმღერაში

მოისმენენ ალაჰის დიდებას, „ლა ილაჰა ილლა-ლლაჰ! (არ არსებობს ღმერთი, გარდა ალაჰისა!)“

სასაცილოა, მაგრამ ადამიანებს დიდი ხნის განმავლობაში არ შეეძლოთ იმის გაგება თუ ვისი სიმღერა ესმოდათ, სადღაც ზემოდან. იმიტომ, რომ მე იმდენად პატარა ვარ, რომ ჩემი გვირგვინებში ჩემი შემჩნევა ძნელია. ჩემი ზომები სულ რაღაც 8-10 სანტიმეტრია, ხოლო წონა -

10 გრამი. ჩემი პატარა ზომების გამო მე „ჩრდილოეთის კოლიბრ-საც“ კი მეძახიან.

თქვენ რომელი ჩიტი მოგწონთ ყველაზე მეტად? იქნებ ფარშევანგი? მის გარდა, ბუნებაში არცერთ სხვა ფრინველს არ აქვს, ასეთი მდიდრული ბუმბული, რომელიც ასე ცხოვლად აღწერა პოეტმა გ. რ. დერჟავინმა:

...ლაჟვარდოვან-ნაცრის-ფერ-ფირუზისფერი

თითოეულ ბუმბულთა ბოლოს,

დაჩრდილული წრეები, ახალი ტალღის ფერი

ნაჭდევები ვერცხლისა და ოქროს

დახრის - ზურმუხტები ელვა-რებენ!

ყველა ადიდებს ალლაჰს თავის ენაზე. როგორც თქვენ ავლენთ თქვენს მორჩილებას და სიყვარულს ალლაჰის მიმართ, ყურანის კითხვისა და ლოცვის შესრულებით, ჩვენც ასევე თაყვანს ვცემთ ალლაჰს ჩვენი სიმღერით, ფრენით და ცხოვრების წესით. მაგრამ ამის გაგება თქვენთვის სწირად რთულია.

მობრუნდება - ლალ-საფირო-ნი კაშკაშებს!..

ან იქნებ ჭრელი, სასაცილო თუთიყუშები მოგწონთ, რომლებიც ადამიანის მიერ მოთვინიერებულნი არიან და შეუძლიათ მათი საუბრის გამეორება? ან იქნებ შავი ელვასავით სწრაფი მერცხლები ან იდუმალი წეროები, რომელთა შესახებაც უამრავი ზღაპარი და ლეგენდა არსებობს? ქორები და არწივები, რომლებიც ცისფერ ცაზე პლანერების მსგავსად დაქრიან? თოვლივით ქათქათა თოლიები, რომლებიც ზღვის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ? მოხდენილი გედები, რომლებსაც სილამაზის, სინამდისა და კეთილშობილების სიმბოლოდ თვლიან? თუ ჩვენი ტყეებისა და კორომების შეუდარებელი მომღერალი - ბულბული? ყველა მათგანი, ჩემსავით, არასდროს ივინყებს თავის შემოქმედს, ახსოვს და ადიდებს მას. ამის შესახებ უდიდესი ალლაჰი ამბობს წმინდა ყურანში:

„ნუთუ ვერ ხედავ, რომ ალლაჰს ადიდებენ ისინი, ვინცაა ცათა შინა და ქვეყანასა ზედა,

ასევე ფრინველები გაშლილი ფრთებით?! თითოეულმა იცის თავისი ვედრება და მისი საქები სიტყვები. და ალლაჰი უწყის, რასაც ისინი სჩადიან! “ (სურა ნური, 41).

შუამავალ სულეიმანს / სოლომონს (მშვიდობა იყოს მასზე) სხვებზე უკეთ ესმოდა ცხოველთა და ფრინველთა ენა, უზენაესმა ალლაჰმა მას ეს უნარი მიანიჭა. ჩვენი ერთი თანამოძმე, ოფოფი, მან თავის სამსახურში აიყვანა. როდესაც შუამავალი სულეიმანი გაემგზავრა სალაშქროდ, ოფოფი წინ მიფრინავდა და ატყობინებდა მას ყველაფერს, რასაც ხედავდა.

ჩვენ შეიძლება პატარა, მცირე არსებები ვიყოთ, მაგრამ თუ ჩვენი ალლაჰი მოისურვებს, ის უზარმაზარ ძალას მოგვცემს. შემდეგ კი აღარ იქნება ისეთი საქმე, რის გაკეთებასაც ვერ შეძლებდით. შუამავალი მუჰამედის (ს.ა.ს) დაბადებამდე ცოტა ხნით ადრე, ჩვენმა თანამოძმეებმა, პატარა ჩიტებმა სახელწოდებით აბაბილი გადაარჩინეს ქააბა, რომლის გასანადგურებლაც მოვიდა მმართველ ებრეჰეს ჯარი. ფრინველთა, ებაბილთა ურიცხვი რაოდენობა გამოჩნდა უზარმაზარი შავი ღრუბლის მსგავსად და დააბნელა ცის კამარა. თითოეულ მათგანს ბრჭყალებით მოჰქონდა გამომწვარი, ბარდის ზომის თიხის ნაჭერი. ებრეჰეს ჯარს რომ გაუსწორდნენ, ჩიტებმა გაუშვეს ბრჭყალებიდან თიხის ნაჭრები, რომლე-

ბიც სწრაფად, სტვენით დაემგნენ ჯარისკაცების თავებზე. ტყვიების მსგავსად ამარცხებდნენ და ხვრეტდნენ ჯარისკაცთა სხეულებს. ჯარისკაცები მკვდრები ეცემოდნენ ძირს. ამგვარად პატარა ჩიტუნებმა - ებაბილებმა დაამარცხეს უზარმაზარი, კარგად შეიარაღებული ჯარი, რომლის რიგებში იყვნენ მშვიდოსნები, მხედრები და საომარი სპილოებიც კი...

უხსოვარი დროიდან, პოეტები, მომღერლები, მუსიკოსები და მხატვრები შთაგონებას, ლაჟვარდოვან ცაში, ჩვენი თავისუფალი ფრენიდან და ჩვენი სიმღერებიდან იღებდნენ, რომლებიც გაზაფხულსა და ზაფხულში აცოცხლებენ ტყეებსა და მინდვრებს. „რატომ არ დაფრინავენ ადამიანები ფრინველების მსგავ-

ვსად?“, ალბათ, ნებისმიერი ადამიანისთვის არის ნაცნობი ფრენის შეგრძნება. გაგვიგონია, რომ ბავშვობაში ყველა ადამიანი დაფრინავს ძილში, ხოლო შემდეგ მათ მთელი ცხოვრება აკლიათ ეს შეგრძნება. ადამიანის მრავალი ოცნება ფრენაზე, აისახა თვითმფრინავის გამოგონებაში, ხოლო თვითმფრინავის კონსტრუქცია შთაგონებული იყო ფრინველების სხეულის აგებულებით. თვითმფრინავს, ფრინველების მსგავსად, აქვს ფრთები, კორპუსი, ცხვირი, კუდი და ფეხები (შასი) მიწაზე გადასადგილებლად. მეცნიერები დეტალურად სწავლობენ ფრინველის სხეულისა და ფრთის აგებულებას, რათა მიანიჭონ საკუთარ მფრინავ აპარატებს, აეროდინამიკური მახასიათებლები.

იცით როგორაა შექმნილი ფრინველის ფრთა? იგი დაფარულია საფრენი და საფარი ბუმბულებით, რომლებიც ქმნიან მსუბუქ მოქნილ აეროდინამიკურ ზედაპირს. ფრენის დროს ჩიტის ერთიანი უწყვეტი ფრთა ხდება მრავალჭრილიანი, რომელსაც გააჩნია აზიდვის დიდი კოეფიციენტი. ზოგიერთი ტიპის თვითმფრინავის მრავალჭრილიანი ფრთის კონსტრუქცია, ალბათ, ფრინველებისგან ადამიანის მიერ.

ნებისმიერი აპარატის საფრენად საჭიროა ამწევი და აზიდვის ძალა. ისინი ასევე აუცილებელია ფრინველის საფრენად. თვითმფრინავში ეს ძალები ცალ-ცალკე იქმნება: ამწევი ძალა - ფრთებით და აზიდვის ძალა - ძრავით. ფრინველებში კი, ამწევი ძალა და აზიდვის ძალა წარმოიქმნება ერთი ორგანოს - საქნევი ფრთების მიერ.

მიუხედავად ყველა ჩვენი შესანიშნავი თვისებისა, ჩვენ არ ვავლენთ მედიდურობას, რადგან ჩვენი ღირსებები ჩვენ შემოქმედისგან საჩუქრად მივიღეთ. ჩვენ ვემადლიერებით და ვადიდებთ შემოქმედს იმისთვის, რომ მან ასე მშვენივრად შეგვქმნა და ადამიანებს შთააგონა, ჩვენს მიმართ კარგი დამოკიდებულება.

ფრინველთა სამყარო ძალიან მრავალფეროვანი და მრავალრიცხოვანია. დაწყებული ჩვენგან, ყველაზე დიდით - სირაქლემით, რომლის სიმაღლეც 2,7 მ.-ს

აღწევს, ხოლო წონა - 175 კგ.-ს, ციკქნა კოლიბრით-ფუტკრით დამთავრებული, რომლის სიგრძეც მხოლოდ 5,7 სმ-ია, ხოლო წონა 1,6 გრ. - მუდმივად ვიმყოფებით უფლის თაყვანისცემაში, რაც მდგომარეობს ჩვენს თავმდაბლობასა და ჩვენზე დაკისრებული მოვალეობების უდრტვინველად შესრულებაში.

დილით ჩვენ მშვივრები ვტოვებთ ჩვენს ბუდეებს, ხოლო საღამოს, ალლაჰის მიერ მონოდედებული საკვებით პირამოვსებულები, დანაყრებულები ვბრუნდებით სახლში.

ჩვენ ძალიან შრომისმოყვარენი და მომთმენი ვართ. ჩვენ ვიღვიძებთ მზის ამოსვლამდე და მთელს დღეს ვატარებთ ჩვენი და ჩვენი ბარტყებისთვის საზრდოს შოვნაში, ჩვენ შეგვიძლია ხეებისა და ნათესების გადარჩენა მავნებლებისგან და გახარებთ თქვენ ჩვენი პანანკინტელა გულებიდან გადმოღვრილი, საამური სიმღერით, ყოველ წამს ვაქებთ და ვემადღიერებით უდიდეს ალლაჰს. ჩვენ მხოლოდ ალლაჰს მივუძღვით და ის უზრუნველგვყოფს ყველაფრით, რაც გვჭირდება. რა მშვენიერი მაგალითი ვართ ჩვენ ადამიანებისთვის, რომლებიც ერთმანეთს ზიანს და ტანჯვას აყენებენ შურისა და სიხარბის გამო. ჩვენი შუამავლის (ს.ა.ს) ჰადისში ხომ ნათქვამია:

„თქვენ, რომ სასოებდეთ ალლაჰს ჭეშმარიტი სასოებით, ის გასაზრდოებდათ ისევე, რო-

გორც ასაზრდოებს ჩიტებს, რომლებიც დილით მშვივრები მიფრინავენ, ხოლო საღამოს დანაყრებულები ბრუნდებიან“ (*«სუნან თირმიზი», №2344, 4/573*).

ჭეშმარიტად, ღმერთი უფრო ზრუნავს ჩვენზე, მისი ძალა ყველაფრისთვის საკმარისია. თუ მას მივუძღვით და ვილოცებთ, ის მოგვცემს ძალას, რომლის წყალობითაც ნებისმიერი სირთულის გადალახვას შევძლებთ. მე პატარა მომღერალი ნარჩიტა ვარ, მაგრამ ჩემი ძალა იმაში გამოიხატება, რომ ჩემი ციკქნა გული მუდმივად ცაბცახებს, ვიმყოფები შიშში ალლაჰის ძლევა-მოსილების წინაშე, რომელმაც შემქმნა მე, მომცა სიცოცხლე და განუწყვეტლივ მიცავდა და მაქვს მისი მოწყალების იმედი.

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებიან ხეები

ყოველი ხე - ცოცხალი ორგანიზმია. რა თქმა უნდა, პლანეტის თითოეულმა ადამიანმა იცის, როგორ გამოიყურება ის. მის საყრდენს წარმოადგენს გახევებული ტანი, საიდანაც იზრდება ასობით და ზოგჯერ ათასობით, ფოთლით ან მარადმწვანე წიწვებით დაფარული ტოტი. ხის ფესვები ადამიანის ორგანიზმში

გულს ჰგავს, რადგან მათი წყალობით იგი ძალას იღებს ნიადაგიდან და ისინი მაგრად ეჭიდებიან მიწას.

მე ვარ - ჩვეულებრივი ხე, ერთ-ერთი იმათგანი, ვინც მრავლად იზრდება მწვანე ტყეში. ჩემი მეზობლები ღრმაფესვოვანი ფიჭვები არიან, თეთრტა-

ნიანი არყის ხეები და ძველი ფუღუროიანი მუხა, რომლის ძირშიც უხვად არის გამრავლებული გვიმრა, ლურჯი ზარები, თვალეზრდელია გვირილები და ველური მარწყვი, რომელიც ფოთლების ქვეშ სურნელოვან ალისფერ კენკრას მალავს.

მრავალი წლის წინ, მე მხოლოდ პატარა თესლი ვიყავი, რომელიც ხის ტოტიდან მიწაზე დაეცა. წვიმებით მორწყული, მზით გამთბარი აღმოცენდი და ნელა-ნელა ძალას ვიკრებდი, ვიზრდებოდი და ბოლოს დიდი ხე გავხდი. ასეთი ხეები ჩვენს ტყეში ათასობითაა, ხოლო მთელ დედამიწაზე, როგორც მეცნიერებმა გამოთვალეს, 3.04 ტრილიონი. ყოვლისშემძლე შემოქმედის მიერ შექმნილი ხეების საოცარი სამყარო, მილიონობით წლის განმავლობაში არსებობს, ადამიანთა არსებობის პარალელურად და მათ ერთგულად ემსახურება.

თუმცა ადამიანები ხშირად ამას არ ანიჭებენ მნიშვნელობას და არ ფიქრობენ იმაზე, თუ საიდან მოდის სუფთა ჰაერი? ჩვენ რომ სრულად გავნადგურებულიყავით ადამიანის მიერ, მოინამლებოდნენ ნახშირორჟან-

გით, რომელიც წარმოიქმნება სუნთქვის დროს, ფაბრიკებიდან, ქარხნებიდან, ტრანსპორტიდან ჰაერში გამონახოლქვის გაშვების, ორგანული ნივთიერებების ლპობის დროს. მაგრამ ჰაერი მაინც მეტ-ნაკლებად სუფთა და სუნთქვისთვის გამოსადეგია. რატომ? იმიტომ, რომ ჩვენს ფოთლებში არსებული მწვანე ნივთიერება - ქლოროფილი - სინათლეზე შთანთქავს ზედმეტ ნახშირორჟანგს და გამოყოფს ჟანგბადს.

ტყის გარეშე კაცობრიობას არ ექნებოდა ჰაერი, რათა ესუნთქა, ხოლო ნიადაგს მოაკლდებოდა სოფლის მეურნეობისთვის

ტყის გარეშე კაცობრიობას არ ექნებოდა ჰაერი, რათა ესუნთქა, ხოლო ნიადაგს მოაკლდებოდა სოფლის მეურნეობისთვის საჭირო მკვებავი ნივთიერებები.

საჭირო მკვებავი ნივთიერებები. მსოფლიოში 2 მილიარდზე მეტ ადამიანს, შეშის უქონლობის გამო, მოაკლდებოდა საკუთარი სახლების გათბობის და საჭმლის მომზადების შესაძლებლობა. ხეები იძლევიან ხე-ტყის მასალას მშენებლობისთვის, ასევე ქაღალდის, ავეჯის და სხვა საჭირო პროდუქტების დამზადებისთვის. ადამიანები ტყეში კენკრას, თხილს, სოკოს, ფისს, კაუჩუკს და მრავალ ძვირფას სამკურნალო მცენარეს კრეფენ.

თქვენ, ქალაქებში მცხოვრები ადამიანები, იღლებით მუდმივი ხმაურის, მტვრის, აურზაურის და ხალხმრავლობის გამო,

ლიზიანდებით, ავადდებით და ბუნებასთან კავშირს კარგავთ, მაგრამ როგორც კი პარკში ან ქალაქგარეთ ტყეში გადიხართ, ისევ გიბრუნდებათ სულიერი წონასწორობა, სიმშვიდე და ენერგია. ჩვენ ყველანი, მაღალი ხეებით დაწყებული, ციცქნა ბალახით დამთავრებული, მუდმივად უფლის ხსენებასა და დიდებაში ვართ, სწორედ ამიტომ ტყეების ატმოსფერო სავსეა, სიკეთით, სიმშვიდით და სიდიადით. აქ ყველაფერი სამკურნალოა - ჰაერი, ხმები, ფერები, სურნელება, შეგრძნებები და აზრები...

ხეებისა და ტყეების შექმნაში გამოვლინდა ყოვლისშემძლე ალლაჰის შესანიშნავი თვისებები - არ-რახმან (მოწყალე), ალ-ქარიმ (გულუხვი) და ალ-ჰაქიმ (ბრძენი). ტყე - ეს არის მრავალი ცხოველის, ფრინველისა და მწერის მშობლიური სახლი.

როცა ტყეში ხეების გაჩეხვას იწყებენ, მისი ბინადრები იმ წამსვე ტოვებენ იმ ადგილებს. მათ ასეთ პირობებში გადარჩენა არ შეუძლიათ, ხეები მათ თავშესაფრითა და საკვებით უზრუნველყოფდნენ. ფრინველები სიცოცხლის დიდ ნაწილს ხის ტოტებზე ატარებენ. აქ ისინი ბუდეებს აშენებენ, ჩეკავენ ბარტყებს, პოულობენ მწერებსა და საკვებად ვარგის ნაყოფს და ემალებიან მტრებს. ცხოველებს უყვართ ფოთლების და ხეების თხელი ყლორტების ჭამა, ხოლო სხვებს ურჩევნიათ ხეებიდან ნაყოფის მოპოვება. მაგალითად, გარეულ ტახებს ძალიან უყვართ რკო, ციყვებს - გირჩები, ხოლო თახვებს და კურდღლებს უყვართ ხის ქერქი და ახალი ყლორტები. ადამიანებმა ასევე ისწავლეს ხეების მიერ მოსხმული ნაყოფის გამოყენება, საკუთარი სარგებლობისთვის. მათი ძალისხმევისა და შრომის წყალობით, ღმერთის ნებისა და განზრახვის თანახმად, მათ ისწავლეს, ხეხილის ბაღების გაშენება. ხილის მრავალფეროვნება, რომელიც ამ ბაღებში იზრდება, აღაფრთოვანებს მნახველს.

ვაშლი, მსხალი, ქლიავი, ალუბალი, მანგო, ფორთოხალი,

ფინიკი, ლელვი, ბანანი - ერთი და იმავე მიწით იკვებებიან, ერთი და იმავე მზით თბებიან, ერთი და იმავე წვიმით ირწყვებიან, მაგრამ ზოგი ტკბილია, შაქრის მსგავსად, ზოგი ტკბილ-მჟავე და ზოგიც კი მჟავე. ზოგიერთი ნაყოფი დიდია, ზოგიერთი კი - პატარა. ზოგიერთი ინდივიდუალურად იზრდება, ზოგიერთი კი - მტევნებად. როგორ იზრდება ერთი ნიადაგიდან, მრავალი სხვადასხვა ხის სახეობა, რომლებიც სხვადასხვა განსხვავებული ფორმის, ფერის, გემოვნების, სურნელის და შემადგენლობის ნაყოფს წარმოშობს? როგორ და სად იძენენ ისინი ამ თვისებებს? ეს ყველა-

ფერი ყოვლისშემძლე შემოქმედის ბრწყინვალე ხელოვნების გამოვლინებაა, რომელმაც შექმნა საოცარი ცოცხალი სამყარო მთელი თავისი სიმდიდრით და მრავალფეროვნებით. მან დააფიქსირა ცოცხალი არსების, თითოეული სახეობა, მხოლოდ მათთვის დამახასიათებელი, უნიკალური, ნათელი და განუმეორებელი თვისებებით, რომელთა შესახებ ინფორმაცია ინახება, ისევე როგორც კომპაქტ-დისკზე, ნუკლეოტიდების (გენების) თანმიმდევრობის სახით დნმ-ის მოლეკულებში და მემკვიდრეობით გადაეცემა მშობლებისგან, შთამომავლებს მრავალი თაობის განმავლობაში.

ზოგიერთი ადამიანი ვერ ხედება ხეების ფასეულობას, ამტვრევს ჩვენს ტოტებს, ჭრის წარწერებს ხის ტანზე, გვაზიანებს და გვანადგურებს. მაგრამ, რაც არ უნდა მოხდეს ჩვენ, წყენის გარეშე და შურისძიების სურვილის გარეშე, მთელი ჩვენი სიცოცხლე ვემსახურებით მათ, ვიფარავთ ჩრდილის ქვეშ, ვასაჩუქრებთ ხილით, ვაძლევთ მასალას და სანვავს, ვახარებთ აყვავებული ბაღებით და ტყეების მწვანე ხმაურით.

უზენაესმა ალლაჰმა ხალხის სამსახურში ჩაგვაყენა, ეს ჩვენი მისია.

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებიან ძაღლები

მოდით გავეცნოთ ერთმანეთს, მე - ძაღლი ვარ, სახელად „მამაცი“, მე ვცხოვრობ ჯიხურში და ვიცავ სახლს, დიდ ბაღსა და ჩემი საყვარელი პატრონის ეზოს. ჩემი ხმამაღალი ყეფით მე ვაფრთხილებ მას, ბოროტი ადამიანის მოახლოების შესახებ და არ ვუშვებ ქურდებს ჩემს ტერიტორიაზე.

დედამინაზე არსებობის, ასობით ათასი წლის განმავლობაში, ადამიანმა თავისი სარგებლობის-

თვის, მრავალი გარეული ცხოველი და ფრინველი მოიშინაურა, მაგრამ ძაღლი, რომელიც გარეული, მტაცებელი მხეცისგან, საიმედო ერთგულ მეგობრად გადაიქცა, მზადაა სიცოცხლე დათმოს თავისი პატრონისთვის, რომელსაც ადამიანისათვის, ამ ოთხფეხა და ფრთოსან თანამგზავრებს შორის, განსაკუთრებული ადგილი უკავია. ერთგულებაზე დაფუძნებულია ადამიანსა და ძაღლს შორის მეგობრობა, რომლის სა-

თავეებიც საუკუნეების სიღრმეებიდან იწყება. ძაღლებს, სიტყვების გარეშე შეუძლიათ პატრონის გაგება, ხშირად მათთვის ოდნავ შესამჩნევი ჟესტი ან მზერაც კი საკმარისია, რომ გაიგონ, თუ რა სურს პატრონს მათგან.

ერთგულება და თავდაუზოგავი მსახურებაა, რაც მიანიჭა ყოვლისშემძლე შემოქმედმა ადამიანს და ყოველთა განმგებლად მოავლინა დედამიწაზე.

„აკი, უთხრა უფალმა შენმა ანგელოზებს: ხალიფა (ნაცვალი) უნდა დავადგინო დედამიწაზე...“
(სურა ბაყარა, 30).

უზენაესმა ალლაჰმა თავის ქმნილებათა შორის, საუკეთესო ქმნილებიდან, ადამიანისადმი, სიყვარულის გამოსახატად შექმნა

ცხოველები, რომელთა რძესა და ხორცს მიირთმევთ, ესენი არიან: ძროხა, თხა, ცხვარი. და ცხოველები რომელთაც იყენებთ გადაადგილების და ტვირთის გადასაზიდად, ესენია არიან: ცხენები და აქლემები. სამოთხის მშვენიერი ბაღების მსგავსად, უფალმა შექმნა წყალში მოცურავე საოცარი თევზები და ცაში მფრინავი ფრინველები, ლამაზი ბუმბულით და მომაჯადოებელი ხმებით.

არსებობენ მტაცებელი ცხოველები, რომლებიც შიშს აღძრვენ ჩვენში, მაგალითად, ლომები, ვეფხვები, მგლები. ამაზე დაკვირვებით შიშის საფუძველზე, ალლაჰის სასჯელი უნდა გავიხსენოთ და კიდევ უფრო მეტი მონდომებით და გულმოდგინებით უნდა შევასრულოთ მისი ბრძანებები. რათა არ ვიგემოთ ღმერთის სასჯელი.

ხოლო ჩვენ, ძაღლები, განკუთვნილნი ვართ იმისათვის, რომ ვიყოთ ადამიანების ერთგული და უახლოესი მეგობარი, რის გამოც ჩვენ ხშირად „ერთგულ - ცხოველებს“ გვინოდებენ. ისინი ხასიათდებიან შემდეგნაირად: ჭკვიანები და გამგებნიანები, ძლიერი და ამტანები, ძაღლები მწყემსავდნენ ნახირს, ნადირობის დროს ეძებდნენ ნადავლს, იცავდნენ სახლს და მათ პატრონებს. დროთა განმავლობაში, ადამიანებმა შეამჩნიეს, რომ ძაღლები გარკვეულ თვისებებს ავლენდნენ, მათ უკეთ

ჩვენ, ძაღლები, განკუთვნილნი ვართ იმისათვის, რომ ვიყოთ ადამიანების ერთგული და უახლოესი მეგობარი, რის გამოც ჩვენ ხშირად „ერთგულ - ცხოველებს“ გვინოდებენ.

იცოდნენ სხვადასხვა საქმის კეთება, რაც გახდა მიზეზი, რომ ისინი გამოეყენებინათ გარკვეული სამსახურისთვის. მაგალითად, მცველი ძაღლები, მონადირე და სამგზავრო ძაღლები, მეძებარი ძაღლები, მაშველი ძაღლები, მეგზური ძაღლები. თითოეულ მათგანს საკუთარი მისია აქვთ, რომელსაც ისინი, მათი შესაძლებლობების წყალობით, რომელიც მათ უზენაესმა ალლაჰმა უბოძა, შესანიშნავად ასრულებენ.

ჩემი სამსახური, ჩემი პატრონის სახლისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიების დაცვაა, ამიტომ მე მესაჭიროება ჭკუა, მახვილი სმენა და მომატებული ყურადღება. მე ვარ უპრეტენზიო, ამტანი, კარგად ვიტან სხვადასხვა კლიმატურ პირობებს. მე მაქვს კარგი ჯანმრთელობა, მშვიდი, განონასწორებული ხასიათი, მახვილი ყნოსვა და მაღალი ხმა. კიდევ მყავს ორი ღვიძლი ძმა. ერთ-ერთი მათგანი, სახელად „მოხერხებული“ მონადირე ძაღლია. თავისი მახვილი ყნოსვის, სწრაფი რეაქციისა და სიძლიერის წყალობით,

ის ძალიან კარგად ეძებს ნადავლს და იჭერს მას. ჩემი მეორე ძამიკო - სახელად „საზრიანი“, მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის, დიდ ფარას მწყემსავს. მისი საქმე ნახირის საძოვრებზე გაყვანა, საძოვრებიდან უკან მობრუნება და პირუტყვის დაცვაა მტაცებლებისაგან. მას მრავალი კილომეტრის გარბენა უწევს ნახირის დევნაში, ამიტომ ის ძალიან ძლიერი და ამტანია. მისი გრძელი, მკვრივი ბეწვი იცავს მას წვიმისაგან და სიცხისაგან. ის 40 გრადუსიან სიცხეშიც კი ინარჩუნებს სხეულის ტემპერატურას და იცავს მას მტაცებლის კბილებისგან.

თითოეულ ჩვენგანს გვაქვს ჩვენი სამსახური, რომლის შესახებაც შუამავალი მუჰამედი (ს.ა.ს) ამბობდა: „ძაღლები შეი-

ძლება გვყავდეს სამი მიზნით: ნადირობისთვის, პირუტყვის დასაცავად და მოსავლის დასაცავად“ (მუხთასარი, მუსლიმი, 121). დაფიქრდით: თუ კი ჩვენ, ძაღლები, შექმნილნი ცხოველებად, ამდენად ერთგულნი ვართ ჩვენი პატრონების მიმართ, მაშინ თქვენ, ადამიანები, როგორ არ უნდა იყოთ თქვენი შემოქმედის მიმართ ერთგულნი?!

მსოფლიოს ბევრ ხალხს შორის არსებობს გამონათქვამი: „ერთგულება ძაღლებისგან უნდა ვისწავლოთ“. თუ პატრონი ამა თუ იმ მიზეზით გაქრება, ძაღლი მოთმინებით და ერთგულად დაელოდება მას. შეერთებულ შტატებში, მდინარე მისურის სანაპიროზე, დგას ძაღლის - შოტლანდიური ნაგაზის ძეგლი, სახე-

ლად შეპი. შეპი აქ პირველად 1937 წელს გამოჩნდა, როდესაც მისი გარდაცვლილი მეპატრონე მატარებლიდან ორთქლმავალზე გადაასვენეს. ყოველდღე, თითქმის ექვსი წლის განმავლობაში, ელოდა ერთგული ძაღლი ყველა მატარებელს სასწაულის მოლოდინით. ძაღლი მიჯაჭვულია ადამიანზე ისე, როგორც არცერთი სხვა ცხოველი, გულმოდგინედ და ერთგულად ემსახურება მას სიცოცხლის ბოლომდე.

ძაღლების ერთგული შრომა ხშირად გადამწყვეტი ხდება დანაშაულების გახსნისა და ბოროტმოქმედთა დაკავებისას, ადამიანების ნანგრევებიდან გამოყვანისა და გადარჩენისას. მცველი და მაძიებელი ძაღლები გამოიყენება სახელმწიფო საზღვრების დასაცავად, დამნაშავეთა მოსაძებნად, იარაღის, ნარკოტიკების, ასაფეთქებელი ნივთიერებების და მსგავსი მონყობილობების მოსაძებნად.

შესაბამელი ძაღლები, რომლებსაც მარხილებში აბამენ, სატრანსპორტო სამსახურს ასრულებენ შორეული ჩრდილოეთის რეგიონებში (ძაღლის საშუალო დატვირთვა 40-50 კგ-ია, მარხილის გარბენის სიჩქარე 15 კმ/სთ-მდე). გეოლოგიურ, საძიებო ექსპედიციებში, ძაღლები სასარგებლო წიაღისეულის ძებნით არიან დაკავებული.

თუ ძაღლებს, სპეციალური მომზადების შემდეგ, შეუძლიათ შეასრულონ ასეთი მნიშვნელოვანი და აუცილებელი სამუშაო ხალხისთვის, მაშინ ადამიანს, უზენაესი ალლაჰის ყველაზე შესანიშნავ ქმნილებას, რომელსაც ალლაჰმა უბოძა გონება და უნარები და რომელმაც გაიარა სულიერი განათლების გზა, რა მშვენიერი საქმეების და ქმედებების შესრულება შეუძლია! როდესაც ის თავისუფლდება მიწიერი თვისებებისგან, იძენს კეთილ ზნეს, მაშინ ის, თავისი ყოველი მოქმედებით უახლოვდება ყოვლისშემძლე ღმერთს!

თუ ადამიანი არ აღზრდის საკუთარ თავს, მას ცხოველებზე დაბლა შეუძლია დაეცეს. ისლამის მოსვლამდე ადამიანები თავის ქალიშვილებს მიწაში ცოცხლად მარხავდნენ, რადგან მიაჩნდათ, რომ მომავალში, მათ, საბრძოლო ველზე, ვაჟებივით, ოჯახის სახელის დიდების ნაცვლად, შეეძლოთ მხოლოდ ოჯახის სახელის შერცხვენა, თავიანთი ღირსების შენარჩუნების შეუძლებლობით. სიღარიბის შიშით, ეს ადამიანები, მოკლებულნი მონყალებასა და ჰუმანურობას, საკუთარი ხელებით კლავდნენ ქალიშვილებს, მაგრამ ამავე დროს ისინი ინახავდნენ ძაღლებს, რომლებიც იცავდნენ მათ სახლებს, აძოვებდნენ საქონელს და ეხმარებოდნენ ნადირობაში. ანუ მათთვის საკუ-

თარ შვილებს არ ჰქონდათ იგივე ღირებულება, რაც ძაღლებს ჰქონდათ. მიუხედავად იმისა, რომ ძაღლი ვარ, მათ მაგიერ მე მრცხვენია.

მაგრამ თანამედროვე ადამიანები, რომლებმაც მრავალი სხვადასხვა გზა და საშუალება გამოიგონეს, იმისათვის, რომ არ გაუჩნდეთ შვილები, ველური ეპოქის ხალხისგან, რომლებიც თავიანთ ქალიშვილებს ცოცხლად მარხავდნენ რით განსხვავდებიან? დღეს მთელ მსოფლიოში - ამერიკაში, ევროპაში, იაპონიასა და სხვა ქვეყნებში მოდური გახდა ბავშვების ნაცვლად ძაღლების ყოლა. შექმნილია ცხოველებისთვის საკვების, სათამაშოების, ავეჯის, კოსმეტიკის, ტანსაცმლის წარმოებები. ზომით დიდი

და აგრესიული ძაღლები, რომლებიც გარშემომყოფებში შიშს ბადებენ, ხშირად აპყავთ რათა ამ გზით დაიმკვიდრონ თავი საზოგადოებაში და დაიკმაყოფილონ თავიანთი შეფარული აგრესია. სხვებს ვყავართ დეკორაციისთვის და გვატარებენ, როგორც აქსესუარს. ცხოველისთვის ორივე ძალიან დამამცირებელია!

ჩვენ ვისურვებდით ჩვენს მიმართ ისეთივე დამოკიდებულებას, როგორსაც ავლენდა ჩვენი თანამოძმეების მიმართ, შეიხი ბაჰაუდდინი. ის კვებავდა ისეთ ძაღლებს, რომლებსაც ყველა სხვა ადამიანი ზიზღით განერიდებოდა ხოლმე. იგი მკურნალობდა დაჭრილ და ავადმყოფ ძაღლებს. თვითონ უვლიდა მათ. ნუთუ არ დაფიქრდებით იმაზე, თუ რო-

გორ ექცეოდა ეს დიდი ადამიანი, ალლაჰის ქმნილებებს? ჩვენი ხასიათის თვისებების წყალობით, რომელიც მოგვანიჭა ჩვენ უზენაესმა ალლაჰმა, შეგუებული ვართ ღია ცის ქვეშ ცხოვრებას. ადამიანები, რომლებიც გვაცხოვრებენ ბინებში, თვლიან, რომ ამ გზით ავლენენ თავიანთ კეთილგანწყობას ჩვენ მიმართ, მაგრამ ამავე დროს, მათ არ ესმით, რომ ისინი გვართმევენ ნორმალურ ცხოვრებას, განკუთვნილს ჩვენთვის, ჩვენივე ბუნების შესაბამისად.

ჩვენი შუამავლის (ს.ა.ს) მონათხრობის თანახმად, ერთი ძაღლისადმი ჭეშმარიტი მოწყალება, შეიძლება გახდეს ადამიანის სამოთხეში მოხვედრის საფუძველი. ერთი ცოდვილი ჩავიდა ჭაში, ამოიღო იქიდან თავისი ფეხსაცმლით წყალი და დააღვინა, წყურვილით დატანჯულ ძაღლს. მისი სიკეთისთვის უზენაესმა ალლაჰმა მიუტევა მას ცოდვები და სამოთხეში შეიყვანა. ეს არის შესანიშნავი მაგალითი იმისა, თუ როგორ შეუძლია ალლაჰის ქმნილებებისადმი გამოვლენილ, ჭეშმარიტ გულმონყალებასა და თანაგრძნობას, გაგვხადოს მისი უდიდესი ჯილდოს მოპოვების ღირსნი.

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრებიან მიწისქვეშა არსებები

და აი, მეც აქ ვარ! სად იყურებით? მე - ჭია ვარ და მიწის ქვეშეთიდან გესაუბრებით, რომელზედაც დგახართ.

მიუხედავად იმისა, რომ თქვენ არ შეგიძლიათ ამის დანახვა, ნიადაგი ძალიან მჭიდროდ არის დასახლებული, სხვადასხვა სახის ცოცხალი არსებებით. მთელს ჩვენს ცხოვრებას მიწისქვეშეთში ვატარებთ, აქ ვცხოვრობთ, ვშრომობთ და ვისვენებთ. აქ არის ჩვენი მშობლიური სახლი. მიწა გვიცავს ჩვენ სიცოცხლეს, გრძელ და ცივ

ზამთარში და გვაძლევს სიგრილეს ზაფხულის სიცხეში. შემოდგომის უწყვეტი წვიმების სეზონზე მიწა სველდება და ალაგ-ალაგ წყლის ფენით იფარება, ხოლო ზამთარში ის თოვლით, თითქოს სქელი საბნით არის დაფარული. ასეთ პერიოდში, თქვენ ვერ დაინახავთ ვერც ჭიებს, ვერც ხოჭოებს და ვერც ჭიანჭველებს, რადგან ჩვენ ყველანი მიწისქვეშა გადასასვლელებით უფრო ღრმა კამერებში და სივრცეებში ჩავდივართ, სადაც წვიმის წყალი ვერ აღწევს

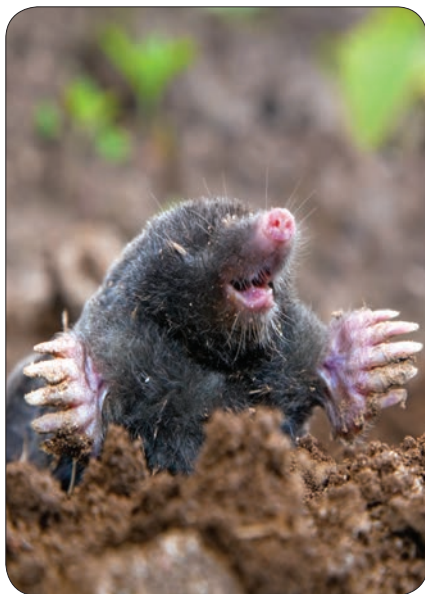
და ზამთარში უფრო სტაბილური ტემპერატურა ნარჩუნდება. რადგან ცნობილია, რომ მიწის ცუდი თბოგამტარობის გამო, სითბოს დიდი ხნის განმავლობაში ინარჩუნებენ მის სიღრმეში, რაც ჩვენს მიწისქვეშა სახლს უსაფრთხოს და კომფორტულს ხდის ნებისმიერ პირობებში.

ჭეშმარიტად, უდიდესი ალლაჰი ზრუნავს დედამიწის სიღრმეებში დამალულ, თავის უთვალავ პატარა ქმნილებებზე. ის ხომ - არ-რახმანია (მოწყალეა), ალ-მუჰიმიინია (მზრუნველია). ჩვენ, როგორც ყველა ცოცხალ ორგანიზმს, გვჭირდება ჰაერი, წყალი და საკვები. უდიდესმა ალლაჰმა იცის ჩვენი ყველა საჭიროების შესახებ და შესანიშნავად აკმაყოფილებს მათ. იმისათვის, რომ იცხოვრო ასეთ რთულ გა-

რემოში, როგორცაა ნიადაგი, მის ბინადრებს უნდა გააჩნდეთ მთელი რიგი სპეციფიური თვისებები. რადგან ფიზიკური მახასიათებლებით ეს გარემო მყარია და მკვრივია, ჟანგბადით და ტენიანობით კი ღარიბი. გარდა ამისა, ეს არის აბსოლუტური სიბნელის სამეფო, სადაც სინათლის ანარეკლიც კი ვერ აღწევს. ესეც ღვთიური სიბრძნისა და ხელოვნების გამოვლენაა, რაც ჩვენმა უფალმა, მიწისქვეშა ბინადრებს გვიბოძა გასაოცარი მახასიათებლები. კერძოდ: უკიდურესად მცირე ზომები, ნიადაგის ნაწილაკებს შორის მცირე სივრცეების შესავსებად და იქ კომფორტულად არსებობისთვის (ბაქტერიების, უმარტივესების, მიკროორგანიზმების, როტიფერების, კიბოსნაირების მსგავსად); მოქნილი სხეული და ძალზედ ძლიერი მუსკულატურა, რაც მათ უპირატესობას ანიჭებს, ნიადაგში გადაადგილებისათვის (ანელიდების და მრგვალი ჭიების მსგავსად); წყალში გახსნილი ჟანგბადის ათვისების უნარი ან სხეულის მთელი ზედაპირით სუნთქვის უნარი (როგორც ბაქტერიებს, ნემატოდებს); სასიცოცხლო ციკლი, რომელიც შედგება ჭუპრის სტადიისგან, რომლის დროსაც არ არის საჭირო არც სინათლე, არც ტენიანობა და არც საკვები (ხოჭოების მსგავსად). უფრო მსხვილ ცხოველებს აქვთ მორგებული ორგანოები, - ძლიერი, მთხრელი, მაგარი ფრჩხილების მქონე კიდურების სახით, რაც მათ უად-

ვილებთ გრძელი და მიხვეულ მოხვეული გასასვლელების გათხრას (თხუნელების, მიწის მთხრელების მსგავსად); ძუძუმწოვრებს კარგად აქვთ განვითარებული ყნოსვა, მაგრამ არა აქვთ მხედველობა (თხუნელების, ცოკორების, ბრმა ვირთხების (სპალაქსების), ტალპინუსების მსგავსად); მათი სხეულის ფორმა არის - მკვრივი, შეკუმშული, მოკლე, უხეში, სხეულზე მჭიდროდ მიკრული ბუნვით. ყველა ეს სამარჯვო ქმნის მათთვის ისეთ კომფორტულ პირობას, რომ მიწისქვეშა ცხოველები არ გრძნობენ ცუდად თავს, იმისთვის რომ მათ მიწის ქვეშ არიან და სხვები მიწის ზედაპირზე, შესაძლოა, მათზე უკეთესადაც კი იგრძნონ თავი.

როგორც ყველა ცოცხალ არსებას, ჩვენც გვყავს ჩვენი ბუნებრივი მტრები. ადამიანებს ეშინიათ ლომებთან, ვეფხვებთან, მგლებთან, შხამიან გველებთან შეხვედრის, მაგრამ ჩვენთვის, ჭიებისთვის და მატლებისთვის, ისინი საშიშროებას არ წარმოადგენენ. ჩვენ გვეშინია ფრინველების, ბაყაყების, თხუნელების, ზღარბების, მიწის მთხრელების, მღრღნელების, მაჩვების და ა.შ., რომლებისთვისაც ჩვენ საკვებს წარმოვადგენთ, თუმცა ყველა მათგანი ადამიანისთვის საშიში არ არის. ცოცხალი არსებები, რომელიც შექმნილი არიან უზენაესი შემოქმედის მიერ, ამ სამყაროში ცხოვრობენ მის მიერ დადგენილი კანონების შესაბამისად. თითოეუ-

ლი ქმნილებისთვის, წინასწარ არის განსაზღვრული მისთვის დამახასიათებელი კვების ფორმა. ზოგი არსება, თავის სიცოცხლის ციკლის დასრულებისას, ხდება სხვა არსების საკვები. ამგვარად, ბუნებაში ნარჩუნდება ბალანსი და წონასწორობა.

რა თქმა უნდა, თითოეულმა თქვენგანმა კარგად იცის, როგორ გამოიყურება ჭიაყელა. ძლიერი წვიმის შემდეგ, ჩვენ ზედაპირზე გამოვდივართ, რადგან ნიადაგი გაჯერებულია ტენით და მასში არ არის საკმარისი ჰაერი. აქედან გამომდინარეობს ჩვენი სახელწოდებაც. დანარჩენ დროს მიწაში ვბინადრობთ. ნიადაგში მცხოვრებ მწერებთან, მატლებთან, ჭიებთან ერთად მონაწილეობას ვიღებთ მის გაფხვიერებაში, მცენარეული

ნარჩენების დამუშავებაში და მისი თვისებების გაუმჯობესებაში.

ჩვენ გვიყვარს ცხოვრება მიწის ნაკვეთებზე, რომელიც არ იხნება და სადაც არ გამოიყენება ქიმიური სასუქები. ჩვენ ვქმნით უზარმაზარ კოლონიებს. დღე-ღამეში თითოეული ჩვენგანი, იმდენ ნიადაგს ატარებს, თავისი სხეულის მეშვეობით, რამდენსაც თავად იწონის. დიახ, ჭიაყელის წონა მცირეა, დაახლოებით ნახევარი გრამი, მაგრამ ყოველ 100 მ2 მიწაზე შეიძლება 10 ათასამდე ჭიაყელა ცხოვრობდეს და ჩვენ ყველა ერთად დღეში 5 კგ-მდე ნიადაგს ვანოციერებთ.

აი, ასე ღმერთმა, უამრავი ცოცხალი არსება შექმნა, მრავალფეროვანი ფუნქციების შესასრულებლად. თითოეულ მათგანს აქვს საკუთარი ჰაბიტატი და

ცხოვრების ფორმა. ჩვენ ყველას სხვადასხვა საცხოვრებელი გვაქვს, განსხვავებული საკვები და განსხვავებული მოვალებები. თქვენ ვერ ნახავთ, რომ რომელიმე ჩვენგანი უსაქმურად იყოს. ჩვენ შეგვიძლია ვაკეთოთ ის, რაც თქვენთვის შეუძლებელია. ჩვენ ვშთანთქავთ ორგანულ ნარჩენებს, რომელშიც მიწაა შერეული. ვატარებთ მას ჩვენი საჭმლის მომნელებელი სისტემის მეშვეობით, ვინელებთ მას, ვიღებთ საკუთარ თავისთვის სასარგებლო კომპონენტებს, ხოლო დანარჩენი გამოგვაქვს გარეთ. უზენაესი უფლის წყალობით ნამდვილ მინათმოქმედებებად და ნიადაგის სანიტარებად ვიქცეით. ჩვენ არა მხოლოდ ნიადაგს ვანოციერებთ, არამედ ვანიეიტრალებთ მასში მობინადრე პათოგენურ ფლორას, როგორიცაა სოკო, ბაქტერიები და მათი სპორები. ძირითადად, მიწის ჭიაყელების წყალობით, ორგანული ნარჩენები მუშავდება, სასიამოვნო მიწის სურნელოვან გრანულებად, რომლებიც მასაში ჰუმუსს (ნეშომპალას) შეადგენენ, რაც აუცილებელია მცენარეთა კვებისთვის და ზრდისთვის, მცენარეთა გემრიელი და წვნიანი ნაყოფის მომწიფებისთვის.

ახლა დაფიქრდით: ჩვენ, ასეთი ციცქნა არსებები, რომლებსაც, უდიდესი ალლაჰის ჩანაფიქრის შესაბამისად, არ გვაქვს არც ხელები, არც ფეხები, არც თვალები და არც ყურები, როგორ ვასრულებთ ჩვენს საქმეს? ჩვენ,

ჭიაყელებს, ჩვენი მაკარონივით რბილი სხეულები, როგორ გაგვყავს მინის სისქეში გასასვლელები? როგორ ვიკვლევთ გზას უკუნეთ სიბნელეში მხედველობის გარეშე? როგორ შეგვიძლია ვიცხოვროთ როგორც მინისქვეშ, ისე მის ზედაპირზე? თქვენ რომ ჩვენსავით, ათი წუთი მაინც რომ გჩერებულიყავით მინის ქვეშ, რა მოგივიდოდათ? შეძლებდით გადაადგილებას? შეძლებდი სუნთქვას? არა, თქვენ ამას ვერ გაუძლებდით და ეს მდგომარეობა საფრთხეს შეუქმნიდა თქვენს სიცოცხლეს.

მინის ქვეშ, დამალული ცოცხალი სამყარო ალლაჰის სასწაულია, რომელმაც ყველაფერი უმშვენიერესი სახით შექმნა და თითოეულ არსებას, მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელი განსაკუთრებული თვისებები არგუნა. თუ ის მოისურვებს, შეუძლია ჩვენსავით პატარა არსებებს, ისეთი შესაძლებლობები მიანიჭოს, რაც ხალხის ძალებს აღემატება. მოუსმინეთ რას ბრძანებს ალლაჰი წმინდა ყურანში:

„მას ეკუთვნის ყველაფერი, რაცაა ცათა შინა და ქვეყანასა ზედა. ხოლო ისინი, ვინც მის წინაშე არიან, არ თაკილობენ მის თაყვანისცემას და არც იღლებიან ამით! ისინი აღიდებენ დღისითა და ღამით, შეუსვენებლად!“ (სურა ენბა, 19-20).

ყოვლისშემძლე ღმერთმა ჩვენ შეგვქმნა, რათა თქვენ, ადამიანებს გემსახუროთ. მუდმივად ვას-

რულებთ ჩვენს საქმეს, ჩვენ დაულავად ვმუშაობთ დედამიწის სიღრმეში, თქვენს ფეხქვეშ, მაგრამ ამავე დროს, ჩვენ არ გვაზიწყდება ჩვენი შემოქმედი, რომელმაც შეგვქმნა და გვარჩენს, ჩვენ მუდამ მის მიმართ მაღლიერებას გამოვხატავთ. ჩვენი პატარა სხეულები ყოველთვის ისე გამოიყურება, თითქოს ჩვენ განუწყვეტილვ ვასრულებთ მეტანიას - სეჯდას, როგორც თქვენ ლოცვის და ზიქრის დროს, ჩვენც ასევე მუდმივად ვიხსენებთ მას. ნუ მიგვიჩნევთ ჩვენ არარაობებად, რადგან ჩვენც ალლაჰმა შეგვქმნა. წვიმიან ამინდში, როდესაც დედამიწის ზედაპირზე ამოვდივართ, გთხოვთ, ყურადღებით იყავით სიარულისას, დახედეთ სად დგამთ ფეხს და ნუ დაგვხოცავთ!

როგორ შესანიშნავად გვესაუბრება ადამიანი (1) ადამიანის ნარმოშობა

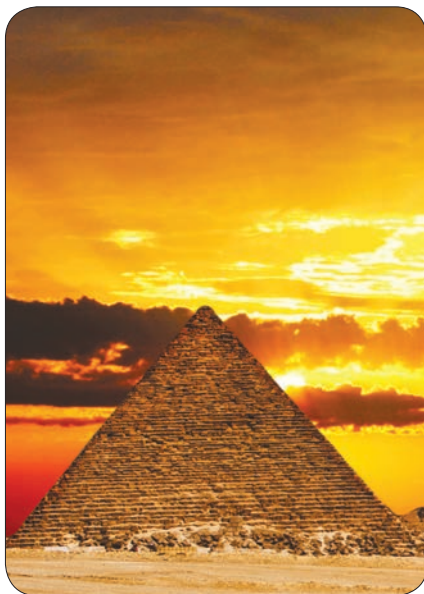

ალბათ გიფიქრიათ იმაზე, სად იყავით დაბადებამდე, რატომ გაჩნდა ეს სამყარო, სად წახვალთ შემდეგ? როგორ გაჩნდა დედამიწაზე პირველყოფილი ადამიანი? ნებისმიერ ეპოქაში, ადამიანის წარმოშობის საკითხი, განუწყვეტლივ აწუხებდა ხალხს. დღესდღეობით, ამ საკითხთან დაკავშირებით, განსხვავებული შეხედულებები არსებობს, მაგრამ რომელი მათგანია სწორი? მოდით, ერთად მოვიძიოთ კაცობრიობის ამ მარადიულ კითხვებზე პასუხები.

თქვენი ბიოლოგიის სასკოლო სახელმძღვანელო გთავაზობთ

ჩ. დარვინის ევოლუციის თეორიის საფუძველზე, ადამიანის წარმოშობის მეცნიერულ ახსნას, რომლის მიხედვითაც ადამიანი, ისევე როგორც ყველა სხვა ცოცხალი ორგანიზმი, წარმოიშვა ერთი უჯრედისაგან, ბუნებრივი შერჩევისა და შემთხვევითი ცვალებადობის გზით: „ძუძუმწოვრები წარმოიშვნენ ქვეწარმავლებისგან. დაახლოებით 35 მილიონი წლის წინ, ცხოველთა ჯგუფი გამოეყო უძველესი ძუძუმწოვრების პრიმიტიულ ჯგუფს, რომლებმაც შედეგად პრიმატები წარმოშვა. მათგან წარმოიშვნენ

პარაპითეკები და ასევე, უძველესი დროის მაიმუნები - დრიოპითეკები, რომლებიც გადაშენდნენ დაახლოებით 8 მილიონი წლის წინ... ისინი, ვინც ცხოვრობდნენ ღია სივრცეში, იძულებულნი იყვნენ უკანა კიდურებზე დამდგარიყვნენ, რათა უკეთესად დაეთვალიერებინათ არე-მარე... დროთა განმავლობაში, მათ უარი თქვეს ხელებით სიარულზე, დადგნენ ორივე ფეხზე და ამგვარად გაითავისუფლეს ხელები... დრიოპითეკებმა, სავარაუდოდ, მისცეს დასაბამი ავსტრალოპითეკებს - ადამიანთა წინამორბედებს. ისინი ცხოვრობდნენ დაახლოებით 5 მილიონი წლის წინ, სამუშაო იარაღებად იყენებდნენ ქვებს, ჯოხებს, ძვლებს, რამაც გამოიწვია მათი გონებრივი შესაძლებლობების განვითარება და მათგან ისეთი ადამიანები გაჩნდნენ, რომელთაც შეუძლიათ აზროვნება და საუბარი. თანდათანობით განუვითარდათ ტვინი და ჩამოყალიბდა პირველყოფილი ადამიანი. ისინი ქვის იარაღებიდან, გადავიდნენ რკინის ხანაში და დაარსეს, მესოპოტამიისა და ეგვიპტის დიდებული ცივილიზაციები, სადაც წარმოიშვა მწერლობა, არქიტექტურა, მეცნიერება და ხელოვნება“. ევოლუციონისტები, რომლებიც სამყაროს მატერიალისტურ გაგებას ქადაგებენ და არ აღიარებენ შემოქმედის არსებობას, ამგვარად ხსნიან სამყაროს და ადამიანის

გაჩენას და მსგავს რიგით შემთხვევითობებს უკავშირებენ.

თუმცა ამ კითხვებზე არსებობს სხვა პასუხიც. ჩვენ მას წმინდა ყურანში ვიპოვით. უფალი ღმერთი უცხადებს ადამიანებს მათი შექმნის საიდუმლოებას: „ჰეი, ადამიანო! გეშინოდეთ თქვენი ღმერთის, რომელმაც გაგაჩინათ თქვენ ერთი სულისგან, და გააჩინა მისგან მეწყვილე (მეუღლე) მისი, ხოლო მათ ორისგან გაამრავლა უამრავი კაცი და ქალი.“ (სურა ნისა, 1).

გენეტიკის კანონებიდან ცნობილია, რომ მშობლების მიერ ცხოვრების მანძილზე შექმნილი თვისებები და უნარები არ გადაეცემათ შთამომავლებს. ამიტომ, ზოგიერთი მაიმუნის ჩვევა, დამდგარიყო უკანა კიდურებზე, ვერ

ცოცხალი ორგანიზმის
თითოეულ სახეობას აქვს
ქრომოსომების მკაცრად
განსაზღვრული რაოდე-
ნობა. მაიმუნებს აქვთ 48,
ხოლო ადამიანებს - 46.

გახდებოდა მაიმუნების მომავალი თაობების, ჩონჩხის აგებულების ცვლილების მიზეზი. ადამიანისა და მაიმუნის გადაადგილების სხვადასხვაობა განპირობებულია, მათი ჩონჩხის განსხვავებული აგებულებით. ავსტრალოპითეკებს ჰქონდათ სწორედ რომ მაიმუნებისთვის დამახასიათებელი ჩონჩხი და სხეულის აგებულება, შეეძლოთ გადაადგილება ორ ფეხზე. მაგრამ ეს არ გვაძლევს საფუძველს, ისინი ადამიანების წინაპრებად მივიჩნიოთ!

ბევრ სახელმძღვანელოში ნათქვამია, რომ მემკვიდრეობითი ინფორმაციის გადაცემა უკავშირდება ქრომოსომებს. ცოცხალი ორგანიზმის თითოეულ სახეობას აქვს ქრომოსომების მკაცრად განსაზღვრული რაოდე-

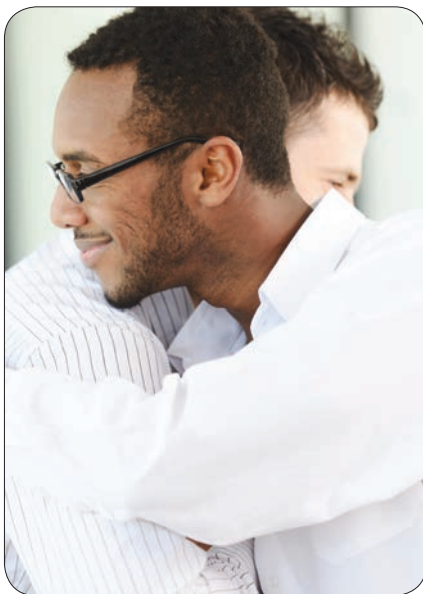
ნობა. მაიმუნებს აქვთ 48, ხოლო ადამიანებს - 46. ანუ ადამიანი და მაიმუნი არის, ცოცხალი ორგანიზმების სხვადასხვა სახეობების წარმომადგენლები, რომელთა შორის არსებობს ძალიან მკაცრი საზღვრები გენეტიკურ, ანატომიურ, ფიზიოლოგიურ და სხვა დონეებზე. ევოლუციის თეორიის თანახმად, ადამიანის განვითარება მაიმუნისგან უნდა მომხდარიყო ქრომოსომული მუტაციების გზით, კერძოდ, - ორი „ზედმეტი“ ქრომოსომის მოცილებით. უფრო მაღალ დონეზე მყოფ ცოცხალ ორგანიზმებში, ყოველთვის უნდა იყოს ქრომოსომების ნორმალური რაოდენობა, თუ ეს ბალანსი დაირღვა, არ ეყოლებათ შთამომავლობა და იღუპებიან ადრეულ ასაკში. ეჭვგარეშეა, ეს ადასტურებს, რომ ადამიანი წარმოშობის დღიდანვე იყო ადამიანი, ხოლო მაიმუნი - მაიმუნი!

მოდით, მივმართოთ წმინდა ყურანს და თავად ყოვლისშემძლე შემოქმედისგან გავიგოთ პირველი ადამიანის შექმნის ისტორია! დედამიწისა და ცის შვიდი თალის

შექმნის შემდეგ, ალლაჰმა ისურვა ადამიანის შექმნა, რათა დედამიწა დაესახლებინა და დაემშვენებინა. მისი ბრძანებით, ანგელოზმა თიხა მოიტანა სხვადასხვა ადგილებიდან: უხეში და ნაზი, მუქი და ნათელი, აურია ისინი ერთმანეთში სხვადასხვა წყლებით: მარილიანითა და მტკნარით. ამგვარად, შემოქმედმა ჩადო ამ მასალაში სხვადასხვა რასის, ეროვნების და ხასიათის ხალხთა მრავალფეროვანი, განმასხვავებელი მახასიათებლები. შერეული თიხისგან ყოვლისშემძლე ალლაჰმა შექმნა პირველი ადამიანის, ადამის (მშვიდობა მასზე) სხეული. ალლაჰმა ადამის (მშვიდობა მასზე) სხეულს მიანიჭა მშვენიერი ფორმა და აგებულება, დააჯილდოვა სრულყოფილი ორგანოებით. დიდი (60 წერთა - 30 მეტრი), ჯერ კიდევ სულს მოკლებული, პირველი ადამიანის სხეული სამოთხის კარიბჭესთან იყო დადებული.

„და აკი, უთხრა შენმა ღმერთმა ანგელოზებს: „უჩვენელად, მე უნდა გავაჩინო ადამიანი მშრალი, შავი დამყოლი ტალახისგან!“ და როცა მივცემ სახეს და შთავბერავ მას ჩემი სულიდან, მაშინვე მუხლმოყრილი გაწერტხეთ მიწაზე მისთვის!“ (სურა ჰიჯრი, 28-29).

უდიდესმა ალლაჰმა აღამაღლა ადამიანი ყველა სხვა არსებაზე, როდესაც მას სული შთავბერა და ყველას უბრძანა თაყვანი ეცათ, მუხლი მოედრიკათ მისი ყველაზე

სრულყოფილი ქმნილების - ადამიანის წინაშე. მხოლოდ უდიდეს ალლაჰს შეუძლია უთხრას სულს, სად არის სიკეთე და სად - ბოროტება, სად - სიმართლე და სად - სიცრუე.

უდიდესმა ალლაჰმა გააცოცხლა ადამი (მშვიდობა იყოს მასზე), შეიყვანა სამოთხეში და დაასახლა იქ. ადამმა (მშვიდობა იყოს მასზე) მოიარა ცის შვიდივე კამარა, დაინახა ალლაჰის ყველა ქმნილება და შეიტყო ყველა საგნისა და ცნების სახელი. ამგვარად, შექმნისას ადამიანი დაჯილდოვდა გონიერებით და აბსტრაქტული აზროვნების უნარით. სწორედ ამაშია ადამიანის ინტელექტის უსასრულო უპირატესობა ცხოველებთან შედარებით, რომელთა ქცევას ინსტინქტები განსაზღვრა-

ვს. ყოვლისშემძლე შემოქმედმა მხოლოდ ადამიანი დააჯილდოვა აზროვნებისა და სულიერი შემეცნების ნიჭით, რათა მას შეძლებოდა, ღმერთის შესახებ ცოდნის მოძიება, სიკეთესა და ბოროტებას შორის განსხვავების დანახვა და საკუთარ არჩევანზე პასუხისგება: „...სულსა და ჩამომყალიბებელსა მისას! და მისთვის (სულისთვის) უკეთურობისა და მორჩილების შთამგონებელსა! შეეჭველად, ნეტარ იქმნა (სული), ვინც განწმინდა იგი! შეეჭველად, წარწყმედილ იქმნა (სული), ვინც შეეცადა მისი (ნაკლოვანებების) დაფარვას!“ (სურა შემსი, 7-10). ყურანი აშკარად მოწმობს, რომ ადამიანის ყველა უნიკალური შესაძლებლობა მას, შემოქმედმა მიანიჭა და ევოლუციის პროცესში ამ უნარების ცხოველებისგან შეძენა წარმოუდგე-

ნელია. ღმერთმა ადამის, შემდეგ შექმნა მისი მეუღლე - ჰავვა (ევა). პირველი ადამიანები ცხოვრობდნენ სამოთხეში, მაგრამ სატანის მზაკვრობების გამო ისინი დედამინაზე იქნენ გადმოგზავნილი. თავიანთი შეცდომის მონანიების შემდეგ, მათ დაიწყეს ცხოვრება მშვიდობასა და ჰარმონიაში, მისდევენ ალლაჰის შეგონებებს და უდიდესმა ალლაჰმა ისინი კაცობრიობის წინაპრებად აქცია. ადამიანებმა დაიწყეს გამრავლება და დედამინაზე დასახლება.

ანატომიის სახელმძღვანელოებიდან თქვენთვის ცნობილია, თუ როგორ ხდება ადამიანის განვითარება დედის მუცელში, მაგრამ, მოდით, კვლავ მივმართოთ წმინდა ყურანს.

1. ყურანის ინფორმაცია, ადამიანის რეპროდუცირების შესახებ გვაოგნებს, მედიცინის თანამედროვე ცოდნასთან მისი სრული შესაბამისობით. ადამიანის განვითარება იწყება „სითხის წვეთით“, რომელსაც ატარებს მამაკაცის სასქესო უჯრედები - სპერმატოზოიდების სახით. სპერმატოზოიდისა და კვერცხუჯრედის შერწყმის შემდეგ, რომლებიც ატარებენ მშობლების გენეტიკურ კოდებს, წარმოიქმნება ერთუჯრედიანი ჩანასახი - ზიგოტა. 3-4 დღის განმავლობაში, ის ინტენსიურად იყოფა, ხოლო მე-6-7 დღეს ემბრიონი, საშვილოსნოს კედლის ლორწოვან გარსში ჩაინერგება, რათა დედის

სისხლისგან მიიღოს საკვები ნივთიერებები. ყურანში არის სტადია, რომელიც ზუსტად აღიწერება სიტყვით „ალიაკ“ (შენადედი), სიტყვასიტყვით: „რაიმე, რაც მიეკრო რალაცას“. 28-ე დღეს, ემბრიონის სხეულის გარე კიდის გასწვრივ ფორმირდება ტანის ნაკეცი - ღრმა ღარი, რომელიც მსგავსია კბილების ნაკბენის რკალისებრი კვალი-სა. საოცრად ზუსტად, ეს სტადია ყურანში ნოდებულია, როგორც „მუგთა“ - დაღეჭილი ხორცი. „მერე ვჰქმენით წვეთისგან სისხლის კოლტი, მერე სისხლის კოლტიდან ვქმენით ხორცის ნაჭერი, ამის შემდეგ ხორცის ნაჭრიდან ვქმენით ძვლები, მერე ძვლებს შევასხით ხორცი, მერე გამოვსახეთ იგი სხვა ქმნილებად. რაოდენ დიადია ალლაჰი, საუკეთესო გამჩენია!“ (სურა მუ'ინუნი, 14).

პირველი თვის დასასრულს, ჩანასახის ციცქნა სხეული, რომლის სიგრძეც სულ რაღაც 6,5 მმ-ია, უკვე არის ძირითადი ორგანოები (გული, თირკმლები), სისხლის და ლიმფური ძარღვების, წარმოიქმნება სისხლი. მე-5-8 კვირას მას წარმოექმნება ზედა და ქვედა კიდურების რუდიმენტები. მე-6 კვირას უვითარდება გარე ყური და თვალები. მე-7 კვირას იწყება ხელის და ფეხის თითების ფორმირება. მე-8 კვირას ყველა ორგანო ფორმირებულია.

ადამიანის ჩანასახის თითოეული უჯრედი შექმნა უდიდესმა

ალლაჰმა, მის მიერ მასში ჩადებული პროგრამის შესასრულებლად. ემბრიონი, რომელიც თავიდან ჟელეს ჰგავს, ადამიანის სახეს იღებს. განვითარების მე-3 თვიდან მას ნაყოფს უწოდებენ. მთელი ჩანასახოვანი პერიოდის განმავლობაში, მისი ორგანოები ვითარდებიან და სრულყოფილ სახეს იძენენ. მე-10 თვეს ნაყოფი იბადება.

ეს მონათხრობი - შენი საკუთარი ცხოვრების დასაბამის ისტორიაა. და მაინც ვინ ხარ შენ, საიდან მოხვედი? შემთხვევითობის, უსასრულო წყების დამთხვევათა პროდუქტი ხარ თუ ქმნილება, დაჯილდოებული ყველაზე სრულყოფილი ორგანიზმითა და გონებით, საკუთარი არსის შესაცნობად?!

**როგორ შესანიშნავად
გვესაუბრება ადამიანი (2)
სული და სულიერი სამყარო**

ეხლა კი გავიგოთ, რა არის ადამიანის სული? მისი დანახვა, შეხება შეუძლებელია, იმიტომ, რომ ის არ არის მატერიალური, ხელშესახები. მაგრამ ამავე დროს, ალბათ, დედამიწაზე ცოტა ადამიანი თუ მოიძებნება, რომელსაც ეჭვი ეპარება სულის არსებობაში. ადამიანის სხეუ-

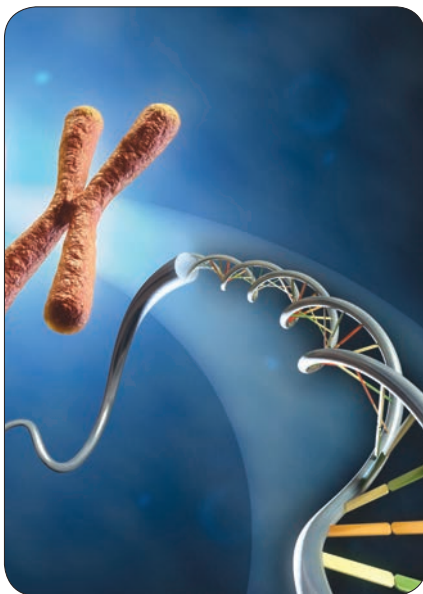
ლი წარმოიშვა მიწისგან, ხოლო სული გარდამოეწვინა ზეციდან.

სხეული შეიქმნა თიხისგან, ხოლო სული კი - ღვთიური სინათლისგან.

უძველეს დროში, სამყაროს შექმნამდე, უზენაესმა ალლაჰმა შექმნა, ყველა ადამიანის სული, შეკრიბა ყველა ერთად და ჰკი-

თხა: „ელესთუ ბირაბბი-ქუმ? (ნუთუ მე არ ვარ შენი უფალი?)“. ხოლო ჩვენმა სულებმა უპასუხეს: „ყაალუუ ბელაა (დიახ, ჩვენ ვმონმობთ)“.

თითოეულმა სულმა, ჯერ კიდევ სხეულში მოხვედრამდე დადო ფიცი, რომ დაემორჩილებოდა უდიდეს ალლაჰს და მიენდობოდა მხოლოდ მას. ადამიანის სული უფრო ადრე შეიქმნა, ვიდრე მისი სხეული. შემოქმედის ნებით, ის დედის მუცლადმყოფი ბავშვის სხეულში შედის მე-4-5 კვირას. თანამედროვე მეცნიერების თანახმად, სწორედ ამ დროს იწყება გულისცემა და ნაყოფის პირველი მოძრაობა. ისლამის სწავლების თანახმად, სული ჩამოაქვთ ღვთიური სინათლისგან შექმნილ, უხილავ ანგელოზებს. ამ ღვთაებრივი ქმნილებების, შემოქმედის ნების შემსრულებლების ნყალობით, ადამიანში იღვრება სიცოცხლე. გულის შეკუმშვა განაპირობებს სისხლძარღვებში სისხლის მიმოქცევას, ახდენს ფილტვების, ტვინის, ჯირკვლების, უჯრედების, ჰორმონების ამუშავებას. ანგელოზები, სულთან ერთად გადასცემენ ადამიანს, მისი ბედის პროგრამას, შეჰყავთ ცხოვრებისეული კოდი. ყველაფერი, რაც ბედს ქმნის: ხასიათი, დაავადებები, ბედნიერება, უბედურება, შეცდომები, ქონება, თარიღი, დაბადების და გარდაცვალების ადგილი განსაზღვრულია ადამიანისთვის უმაღლესი შემოქმე-

დის მიერ. ასე ამბობდა შუამავალი მუჰამედი (ს.ა.ს) 14 საუკუნის წინ. თანამედროვე მეცნიერებამ დაადასტურა ეს ინფორმაცია. აღმოჩნდა, რომ ადამიანის ქრომოსომებში არის გენები, რომლებიც ატარებენ ინფორმაციას მემკვიდრეობითი დაავადებების, ხასიათის თვისებების და ქცევის ალგორითმების შესახებ. მეცნიერებმა, რომლებმაც ამ ინფორმაციის გაშიფვრა ისწავლეს, შეძლეს ადამიანის ცხოვრებაში, შესაძლო სიტუაციების და რისკების პროგნოზირება, რომლებიც გამომდინარეობს მისი ხასიათიდან და მემკვიდრეობითი დაავადებებიდან.

როგორ შეიძლება ვიგრძნოთ სულის არსებობა? ჩვენი აღქმა, გარე სამყაროს შესახებ, ჩვენს ტვინში ყალიბდება, რომელიც

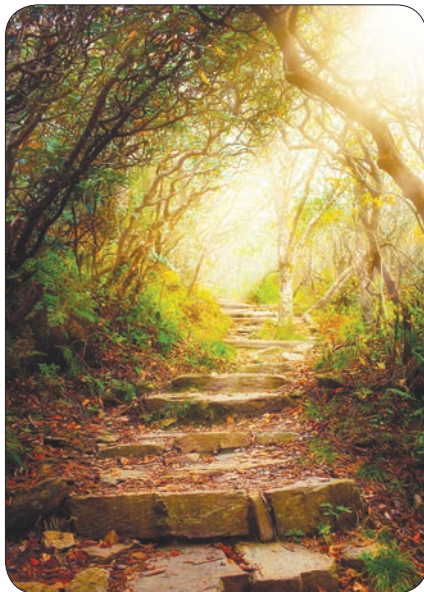
იღებს გრძნობების ორგანოებით გადაცემული, ინფორმაციის უზარმაზარ ნაკადს. წარმოიდგინეთ, რომ ხელში წიგნი გიჭირავთ. მისი გამოსახულება ნერვული უჯრედების საშუალებით გადაეცემა თავის ტვინის ქერქს და აღიბეჭდება მასში. შეუძლიათ ნერვულ უჯრედებს მეტის გაკეთება? შეუძლიათ ამ გამოსახულების დანახვა და გაგება? შეუძლიათ ჩვენი დაფიქრება, გახარება ან წყენინება? შესაძლებელია თუ არა ჩვენი ემოციები და ფიქრები მხოლოდ ამ უჯრედებში მიმდინარე ქიმიური რეაქციების შედეგი იყოს? ცხადია, არსებობს უფრო დახვეწილი, არამატერიალური წარმონაქმნი, რომელიც მართავს ჩვენს სხეულს და უკავშირდება ჩვენს გრძნობებს. ეს

სათუთი, ფარული წარმონაქმნი სულია.

სული - ეს არის ღვთიური ენერგია, რომელიც მოგვეცა უზენაესი ალლაჰის მიერ. სულის მეშვეობით სხეულს შეუძლია იხილოს, მოისმინოს, იგრძნოს. იგი უხილავია, მას ვერ შეეხები. ისევე, როგორც ვერ შეეხები მწუხარებას, სიხარულს, ტკივილს, აზრებს, ასევე, შეუძლებელია შეეხო სულს. ჩვენი აზრებისა და შეგრძნებებისგან განსხვავებით, რომლებიც ცნობიერებას მიეკუთვნება და რომელთა მართვაც ჩვენ შეგვიძლია, სული არ ექვემდებარება ადამიანს. იგი ავსებს სხეულს სასიცოცხლო ძალით, ახდენს გულისცემის, სისხლის მიმოქცევის, ყველა ორგანოს ფუნქციონირების ფორსირებას. სანამ სული სხეულშია, ადამიანი ცოცხლობს, როდესაც სული ტოვებს სხეულს - ადამიანის სიცოცხლე წყდება. როდესაც დგება იმის დრო, როცა სული უნდა დაუბრუნდეს უფალს, მოდიან ანგელოზები, რომლებსაც მიაქვთ სული.

შემოქმედის ბრძანებით, ადამიანთა სულები მიჰყავს ანგელოზს აზრაილს (მშვიდობა იყოს მასზე) და მის თანაშემწეებს. უცოდველი ადამიანის სული, რომელიც ალლაჰის კანონების შესაბამისად ცხოვრობდა, სხეულს ადვილად ტოვებს, ისევე, როგორც ონკანში მომდინარე წყალი, ხოლო ურწმუნოს სულს

სხეულიდან ისე აგლეჯენ, როგორც ცხვრის მატყლს აცლიან ეკლებს. ვისაც არ უფიქრია ამ სამყაროში ჩადენილ ქმედებებისთვის პასუხის გაცემაზე, შეიტყობს ამ ჭეშმარიტებას სიკვდილის წინ, როცა მის წინაშე დაინახავს, მისი სულის წასაღებად მოსულ ანგელოზებს. ის ირწმუნებს ღმერთს და მოისურვებს მოკვდავ სამყაროში დაბრუნებას, რათა შეასრულოს უფლის ბრძანებები, მაგრამ მისი დაგვიანებული სინანული, არ იქნება მიღებული...

დედამიწაზე ცხოვრების ყოველ დღეზე, ჩვენს მოქმედებებზე, სიტყვებსა და ფიქრებზე, ჩვენ პასუხს ვაგებთ, ყოვლისშემძლე უფლის წინაშე წარდგომისას. ორი ანგელოზი, რომლებიც ჯიუტად, გამუდმებით თან ახლავენ ადამიანს მარჯვნივ და მარცხნივ, აღრიცხავენ მის ყველა მოქმედებას. ეს არასდროს არ უნდა იყოს დავინწყებული.

სამწუხაროდ, სანამ ადამიანი დედამიწაზე დაიარება, ის საკმარისად არ ფიქრობს განკითხვის დღის გარდაუვალობაზე, სამყაროს აღსასრულზე, იმაზე, რომ მთელი სამყარო გადატრიალდება და იქნება განსხვავებული. იქნება ზუსტად ისე, როგორც ყურანში არის მოცემული:

„როცა ცა გაიშობა! და როცა ვარსკვლავები აირევ-დაირევა! და როცა ზღვები გადაივსება და გადმოიღვრება! და როცა

საფლავები ამოტრიალდება! მაშინ შეიტყობს (ყველა) სული, რა წაიმძღვარა და რა გადადო!“
(სურა ინფიტარი, 1-5).

ეს სამყარო ადამიანების გამოცდის მიზნით შეიქმნა. ადამიანი მუდმივად დგება არჩევანის წინაშე, კარგისა და ცუდის, ჭეშმარიტისა და ცრუს, მშვენიერისა და უღირსს შორის. რა ხდება ამ წუთებში მის სულში? სულს შეუძლია ადამიანი ზეცად აღამაღლოს ან ღრმა უფსკრულის ფსკერზე დასცეს. თუ სული მოურიდებელია, არ არის აღზრდილი, იგი კომპასის ისრის მსგავსად, ადამიანს ცრუ მიზნებისკენ აძლევს მიმართულებას, მოუწოდებს მას ყველაზე საბაზო მოთხოვნილებებსა და სურვილებისკენ. თუ სული უხეშია, სასტიკია, ის მას დანაშაულის-

კენ, ძალადობისკენ უბიძგებს. ეს ნიშნავს, რომ საკუთარი ცხოვრების მონესრიგებისთვის გულმოდგინედ და დაუღალავად უნდა გაათავისუფლო სული მანკიერებებისგან, აავსო იგი საუკეთესო თვისებებით, ვნებებისა და ემოციების მართვა ისწავლო.

ყოველდღიურად უამრავი ეჭვი უჩნდება ადამიანს. როგორ უნდა გავერკვეთ მათში? როგორ განვასხვაოთ სიმართლე და სიცრუე, სიკეთე და ბოროტება? სად შეიძლება ვიპოვოთ სწორედ ის ზუსტი საზომი, რომელიც ანონის ყველა „მომხრესა“ და „სანინააღმდეგოს“ და დაგვეხმარება, ვიპოვოთ ერთადერთი სწორი პასუხი? მოვძებნოთ ისინი წმინდა ყურანში.

ყურანი - არის სიკეთისა და ბოროტების გარჩევის წიგნი,

ალლაჰის ბრძანებებისა და აკრძალვების წიგნი. თუ ადამიანს სჯერა ღმერთის მიერ მისი შექმნის, მან უნდა იცოდეს ის კანონები, რომლებიც ალლაჰმა დაადგინა ადამიანებისთვის, უნდა მიიღოს ისინი და დაემორჩილოს მათ. ჩვენ ეს გვჭირდება. ალლაჰი დიდია, ის არ განიცდის მის მიმართ ჩვენი თაყვანისცემის საჭიროებას, არც ჩვენ არ ვჭირდებით, მაგრამ მისი მოწყალება და გულუხვობა უსაზღვროა! ყველაფერი, რასაც უზენაესი ალლაჰი გვინებს, არის ჩვენთვის სიკეთისა და სარგებლის მომტანი. ვინ იცის შემოქმედზე უკეთესად რა არის საუკეთესო მისი ქმნილებებისთვის?

წინა მონათხრობებიდან თქვენ შეიტყვეთ, რომ მთელი სამყარო და ადამიანი, როგორც ამ სამყაროს ნაწილი, წარმოშობის დღიდანვე შეიქმნა, შემოქმედის კანონების მორჩილად, მაგრამ, ადამიანს, ვისი სხეული და სულიც განკუთვნილია უზენაეს ღმერთის თაყვანისცემისთვის, ავინყდება თავისი ფიცის შესახებ და ამ სამყაროს ბრწყინვალეობით ცდუნებული, თავისთვის სხვა სახელმძღვანელო პრინციპებსა და სულიერ ფასეულობებს პოულობს. ალლაჰის დავინყების შემდეგ ისინი მიჰყვებიან მცდარ გზას, რომელზედაც, მათ მსგავსად გზასამცდარნი ხელმძღვანელობენ მათ. ისინი თავიანთი ლოცვით მიმართავენ ხალხს, კოსმოსს, ბუნების ძალებს. თა-

ნამედროვე კერპები, რომლებმაც დაიპყრეს ადამიანთა გონება და სული, - მხოლოდ ქანდაკებები ან გამოსახულებები როდი არიან. დოლარი, რომლითაც შეგიძლიათ შეიძინოთ ამ ცხოვრების ნებისმიერი „კურთხევა“. დიდება, რომლის გულისთვისაც „ვარსკვლავად გახდომის“ მსურველები კილომეტრიან რიგებში დგებიან. ძალაუფლება, რომლის გულისთვისაც მიდიან მოსყიდვასა და დანაშაულებამდე. მინიერი კურთხევის, ძლიერ მოსურნე ადამიანი კარგავს სიმშვიდეს და ზომიერების შეგრძნებას. ყველა თავის წარმატებას იგი საკუთარი ძალისხმევის და შესაძლებლობების შედეგად მიიჩნევს და არა უზენაესი ღმერთის წყალობად. ადამიანი, რომელიც ამ სამყაროს სიკეთეებს მიაჯაჭვებს თავის სულს, თავისი ცხოვრების დაფზე ცოდვებს, ერთი მეორის მიყოლებით, მძივებივით აასხამს: ურწმუნოებას, ამპარტავნებას, ეგოიზმს, შურს, სიხარბეს, უსამართლობას, სიცრუეს, უხეშობას, გარყვნილებას, ძალადობას, ალკოჰოლიზმს, ნარკომანიას.

„ეშმაკმა მათ შეულამაზა მათი საქმეები და გზიდან ააცდინა, არადა იყვნენ გამჭრიახნი.“ (სურა ანკებუთი, 38)

დაღუპული სულის ხსნა - არის კმაყოფილება იმით, რასაც უზენაესი ალლაჰი გვაძლევს. ეს - არის მადლიერება ყველაფრისთვის, რასაც ის გვანიჭებს. კმა-

ყოფილი ადამიანები - მდიდარი ადამიანები არიან. სიმდიდრის ჭეშმარიტი საზომი არ არის ბევრი ფულის ქონა, არამედ უნარი ვიყოთ კმაყოფილნი იმით, რაც ალლაჰმა დაადგინა ჩვენთვის.

ძალზე მნიშვნელოვანია მოთმინების გამოვლენა (საბრი). სიხარულსა და მწუხარებაში, სიმდიდრესა და გაჭირვებაში, ნებისმიერ ცხოვრებისეულ სიტუაციაში, არ დაკარგოთ სულის არსებობის შეგრძნება, ღმერთის რწმენა, წინააღმდეგობა გაუწიეთ ცოდვისჩამდენთ და გქონდეთ ხელსაყრელი, წარმატებული შედეგის იმედი. გახსოვდეთ, რომ ყველაფერი, რაც ჩვენს ცხოვრებაში ხდება, - არის გამოცდა უდიდესი ალლაჰისგან. მოთმინებით და შეუპოვრად მიღებული ტანჯვა განწმენდს

ჩვენს სულებს და ალლაჰთან უფრო გვაახლოებს: „ჰეი თქვენ, რომელთაც ირწმუნეთ! ეძიეთ შველა მოთმინებასა და ღოცვაში, უეჭველად, ალლაჰი მომთმინებთან ერთადაა.“ (სურა ბაყარა, 153).

ერთი ღმერთის რელიგია - ისლამი, ემყარება სიყვარულს და ზნეობას. ალლაჰმა თავისი საყვარელი შუამავლის, მუჰამედის (ს.ა.ს) მეშვეობით გადმოგვცა. იგია, როგორც ყველაზე ძვირფასი ძღვენი, ამ სამყაროს ნებისმიერ დროს, ყველა ადამიანისთვის, განკითხვის დღემდე. ისლამის მცნებები შეესაბამება ადამიანის ბუნების საჭიროებებს. რელიგიის გზა ეხმარება სულს თავშეკავებაში, წმენდს გულს სულიერი ჭუჭყისაგან, ამშვენებს მას სიკეთით, გულუ-

ხვობით, თანაგრძნობით, შესანიშნავი ზნეობით, ადამიანს აახლოებს იმასთან, რომ მოახდინოს საკუთარი თავის ისე რეალიზება, როგორც ალლაჰის (აჰსანუ თაქვიმ) საუკეთესო ქმნილებას შეჰფერის. ისლამი უბრძანებს გზააზნეულებს, ცოდვილებს და ბოროტმოქმედებს, დაუბრუნდნენ უმნიცვლო, სათნო ცხოვრებას, რადგან მისი მთავარი მიზანი - ადამიანის სულის ხსნაა. დღეს, პასუხისმგებლობა იმაზე, რომ სამყარო გადაიქცა ძალადობისა და ბოროტების სავანედ, ეკისრება ადამიანს, რომელიც დაემორჩილა თავის აულაგმავ სურვილებსა და დაუოკებელ მოთხოვნილებებს, განეშორა ისლამსა და რწმენას. ერთმა ბრძენმა თქვა: „ოჰ, ადამიანო, შენ ვერ ხედავ შენი საკუთარი სულის ფასეულობას, რადგან თავისი გულუხვობის წყალობით ალლაჰმა შენ ის ყოველგვარი საფასურის გარეშე მოგცა“. ადამიანის ნებისმიერ დროს უნდა აცნობიერებდეს თავის ღირებულებას, თავის დიდებულ დანიშნულებას. მან თავისი ცხოვრება უნდა ააგოს ამ ცოდნის შესაბამისად, არ უნდა დაიმციროს თავი ამპარტავნებით, პატივმოყვარეობით, სიხარბით, შურიტ, მავნე ჩვევებით, არამედ უნდა დაამშვენოს საკუთარი თავი რწმენით, ღოცვით, მარხვით, კეთილი საქმეებითა და კეთილი ზნით, რამეთუ ღვთისკენ მიმავალი გზა ადამიანის სულში იწყება.